Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 112 (13.374).
21 МАЙ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЗАФАР САТРЛАРИ

ЖУН ҚИРҚИШ ТУГАЛЛАНДИ

ҚЎРҒОНТЕПА. («Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбиридан). Янги беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ мусобақасига қўшилиб ишлаётган «Победа» колхозининг чорвадорлари дастлабки ютуқларини қўлга киритмоқдалар. Давлатга гўшт, сут сотиш ярим йиллик планлари, тухум сотиш йиллик плани районда биринчилар қаторида бажарилди.

Куни кеча колхоз чорвадорлари жун қирқиш кампаниясини ҳам муваффақиятли тугалладилар. Икки мингдан кўпроқ қўйнинг ҳар биридан 2,1 килограммдан жун қирқилиб, давлатга беш минг тонна сифатли жун етказиб берилди.

●

НАВОИЙ. «Москва» колхозида СССР Олий Советига сайловлар шарафига социалистик мусобақада биринчи бўлиб чўпонлар яхши натижаларни қўлга киритдилар. Улар баҳорги жун қирқиш кампаниясини қисқа муддатда ўтказдилар. 2800 бош қўйнинг жуни қирқиб олинди. Чўпонлардан Нор Эсонов, Асад Бозоров ўртоқлар ҳар бир қўйдан икки килограммдан ошириб жун қирқиб олдилар.

Ҳ. ФАРМОНОВ.

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухоро районидаги Фрунзе номли колхознинг Ҳамро Турсунова бошлиқ пиллачилик звеноси областда биринчи бўлиб тайёрлов пунктларига ҳар қути қурт уруғидан 65 килограмм ўрнига 95-100 килограммдан юқори нав пилла топширдилар. Вобкент районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Норбиби Бекмуродова, Фотима Олтинова, Бухоро районидаги Охунбобоев номли колхознинг Пўлатой Акобирова ўртоқлар бошлиқ пиллачилик звенолари ҳам пилла топширишни қизитиб юбордилар. Давлат тайёрлов пунктлари ҳозиргача Бухоронинг дастлабки бир неча ўн тонна ипак толасини қабул қилиб олди.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ

Ленин комсомоли! Шу икки сўзда [illegible]

[illegible]

жинқосимова, бепоён яйловларнинг соҳиби, ҳар юз совлиқдан 250 тадан қўзи олган қашқадарёлик чўпон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жовли Рўзиев, сузиш бўйича чемпион Светлана Бабанина, Самарқанд область, Нарпай районидаги Киров номли колхоз механизатори Суяр Холматов, Термиз дарё портининг ишчиси Николай Миняленко ва бошқа азаматлар бор.

[illegible] Қарши, Шеробод даштларини, Марказий Фарғонани гулистон қилишда, янги гигант корхоналарни қад кўтартиришда, севикли пойтахтимизни илгаригидан ҳам гўзалроқ бўлиб, чинакам навқирон, янги Тошкент бўлишида, халқимизнинг ҳар бир улуғ ишида ўзини кўрсатади, улуғ Коммунистик партиянинг фарзанди, Ленин фарзанди деган номга ҳамиша, ҳар бир ерда муносиб бўлиш учун курашади.

ҒАЛЛАКОРЛАР ТАШАББУСИ

Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг бошоқли дон экинлари ўрим-йиғими ва давлатга дон сотишнинг уюшқоқлик билан ўтказилишини таъминлаш юзасидан иш плани

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказиш ва давлатга дон сотиш юзасидан тузган иш планини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига «Гулистон» колхозининг ташаббусини барча ғаллачилик хўжаликларида муҳокама қилиш, бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини қисқа муддатларда, донни нобуд қилмасдан ўтказиш ва давлатга дон топширишни тез тугаллаш имконини берадиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юкланди.

Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетига ғаллакорлар ўртасида социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритиш вазифаси юкланди.

Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг аъзолари КПСС XXIII съезди қарорларини турмушга татбиқ қила бориб ва СССР Олий Советига бўлажак сайловлар кунини муносиб кутиб олиш учун кураша бориб, лалмикор ерларда бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар ва ҳосилни қисқа муддатларда — 15-20 иш кунида сира нобуд қилмай ўриб-йиғиб олишга қарор қилдилар.

4330 гектар ердаги дон экинларидан 5 минг тоннадан кўпроқ, яъни ҳар гектар ердан пландаги 10,4 ўрнига 12 центнердан дон олиниши мўлжалланмоқда. Биз давлатга пландан ошиқча 5 минг центнер дон сотиш, хўжалигимизнинг уруғлик ва емлик фондини тўла таъминлаш, шунингдек колхозчиларнинг меҳнат кунларига тақсимлаш учун етарли миқдорда дон ажратиш мумкинлигини ҳисоблаб чиқдик.

Ҳосилни қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш учун барча имкониятлар бор.

Колхозда кейинги йилларда ажойиб кадрлар етишиб чиқди. Муҳсин Беков, Миробид Исроилов, Миртожи Мирусмонов, Шариф Турсунов, Ҳалим Ҳамидов, Туроб Эшматов каби илғор комбайнчилар ўтган йили комбайнларини ўзлари тайёрладилар ва уларнинг ҳар бири тоғ этакларида жойлашган ғаллазорлардан 350 гектардан кўпроқ майдондаги дон экинларини ўриб олдилар. Бу йил улар янада кўпроқ майдондаги дон экинларини ўриб-йиғиб олишга аҳд қилганлар.

Улар яқин кунлар ичида комбайнларни ремонт қилиб бўладилар.

Ўрим-йиғим бошланишига жуда оз вақт қолганлигини ҳисобга олиб, биз шу йил 25 майгача мавжуд 18 ғалла комбайнини тўла ва сифатли ремонтдан чиқариш ҳамда уларни дала шароитида ишлатиб кўришни мўлжаллаяпмиз.

Ҳосил ўрим-йиғимини белгиланган муддатларда тугаллаш мақсадида агрегатларнинг икки сменада ишлашини таъминлаймиз. 18 комбайнчи, 36 штурвалчи ва 36 тракторчи тайёрлаймиз. Колхозимизнинг ер шароитини ҳисобга олиб, ҳар бир комбайн билан сменада 6 гектар, бир кунда 12 гектар ердаги дон экинларини ўриб-йиғиб олишни мўлжаллаяпмиз. Бу комбайнлар группа усулида ишлатилганда ҳар куни колхоз бўйича 216 гектар ердаги дон экинларини ўриб-йиғиб олиш имконини беради.

Комбайнларнинг юқори унумли ишлашини таъминлаш учун далаларга борадиган йўллар ва кўприкларни вақтида ремонт қилиб қўямиз, алоҳида битта кўчма устахона ва етарли миқдорда запас қисмлар ажратамиз. Ўрим-йиғим бошлангунга қадар экинзорларнинг четларини ҳайдаб қўямиз, дон экинлари майдонини заҳарли ўтлардан тозалаймиз.

Шу йил 1 июнгача механизаторлар, шоферлар, ёрдамчи ишчилар билан икки кунлик семинар ўтказиб, унда техника хавфсизлиги ва ёнғинга қарши кураш тадбирлари, иш нормалари ва меҳнатга қўшимча ҳақ тўлаш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қиламиз.

Донни ҳисобга олиш ва кирим қилишда зарур тартиб ўрнатамиз. Бунинг учун колхоздаги бутун тарози хўжалигини 10 июнгача ремонт қиламиз ва янги 25 тоннали тарозилар ўрнатамиз. Тайёрлов пунктларига жўнатиладиган дон олдин хўжаликнинг ўзида ўлчаб кўрилади.

Ҳосилни 10 июндан кечикмай ўра бошлаймиз. Донни комбайнлардан хирмонга ва хирмонлардан дон қабул қилиш пунктларига ташиш учун 22 та ускуналанган юк автомашинаси ажратамиз.

Тракторлар ва автомашиналарни ёнилғи ва мойлаш материаллари билан таъминлаш учун 2 та автомашина ажратилади. Даладан сомонни ташиб чиқишда 8 юк автомашинаси, 6 трактор прицепи ва 4 волокуша ишлайди. Сомон тўппа-тўғри чорва моллар қишлайдиган жойларга етказилади.

Ўрим-йиғим пайтида ёнғин чиқишига йўл қўймаслик мақсадида ҳар бир комбайн ёнғинга қарши инвентарлар билан ускуналанади.

Барча дон хирмонларда тозаланиб, давлатга кондицияга етказилган ҳолда сотилади. Бунинг учун ғаллачилик бригадаларига 3 та «ОС-4,5» ғалла тозалаш машинаси ва иккита «ЗП-40» транспортёри бириктилади.

Ҳосил ўрим-йиғими тугалланиши биланоқ барча майдонларни ҳайдашга киришамиз. Бунинг учун ҳозирнинг ўзидаёқ тўртта трактор тайёрлаб қўйилган. 10 сентябрдан кузги бошоқли дон экинлари экишга киришамиз

Дон экинларини ўриб-йиғиб олиш даврида механизаторлар ва колхозчилар орасида оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтирамиз. КПСС XXIII съезди материаллари юзасидан суҳбатлар ўтказиш, лекция ва докладлар ўқишни ташкил этамиз. Ғаллачилик бригадалари, комбайнчилар, колхозчилар, шоферлар ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирамиз. Мусобақада ғолиб чиққан илғорларни ҳар беш кунда қимматбаҳо совғалар билан мукофотлаб турамиз. Кўчма вимпеллар таъсис этамиз. Ўрим-йиғим даврида бадиий ҳаваскорлар тўгараги қатнашчиларининг кучи билан икки марта концерт қўйилади, бригадаларда мунтазам равишда жанговар варақалар, деворий газеталар чиқариб турилади. Барча бригадаларда ҳар бир комбайнчининг смена сайин бажарган ишини кўрсатувчи кўрсаткич тахталар ташкил этамиз.

Топшириқларни орттириб бажарган комбайнчилар, штурвалчилар, тракторчилар, шоферларни рағбатлантириш мақсадида уларга иш ҳақининг 25-40 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўлаймиз.

Дон экинларини ўриб-йиғиб олиш билан банд бўлган кишилар учун иссиқ овқат тайёрланади, уларга мунтазам равишда аванс пул ва натура ҳақи бериб борилади.

Барча комбайнчилар, штурвалчилар ва тракторчиларга комбинезон ва кўзойнаклар берилади.

Етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида нобуд қилмасдан йиғиб олиш, нобудгарчиликка йўл қўймаслик ва уни қисқа муддатларда давлатга сотиш колхоз экономикасини анча мустаҳкамлаш ва колхозчиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини ошириш имконини беради.

Биз, буғдойнинг харид нархлари оширилганини ва пландан ташқари сотилган дон учун қўшимча ҳақ тўланишини ҳисобга олиб, бу йил колхоз давлатга план бўйича сотадиган 15030 центнер дон эвазига 114330 сўм ва пландан ортикча 5 минг центнер дон сотишдан 56600 сўм, жами 170 минг сўмдан кўпроқ даромад олишни мўлжаллаяпмиз. Колхоз ғаллачиликдан сира бундай катта даромад олган эмас.

«Гулистон» колхозининг аъзолари беш йилликнинг биринчи йилида дон экинларини уюшқоқлик билан, қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш, давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

БУ ТАДБИРЛАР КОЛХОЗ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДА ТАСДИҚЛАНГАН.

«Ташавтомаш» заводининг илғор ишчиси Шукурбой Йўлдошев сайлов олди вахтасида туриб баракали ишламоқда. У смена топшириқларини ортиғи билан бажариб аъло сифатли маҳсулот тайёрлаяпти. Суратда: ўртоқ Ш. Йўлдошев.

А. Тўраев фотоси.

ҲАМИША ХАЛҚ БИЛАН, ҲАМИША ЖОНАЖОН ПАРТИЯ БИЛАН

20 майда Тошкентда Ўзбекистондаги ижодий союзларнинг қўшма пленуми бўлди.

Ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, артистлар, кинематографчилар, архитекторлар, журналистлар КПСС XXIII съезди қарорлари асосида ўз вазифаларини муҳокама қилмоқ учун тўпланишди. Пленумда Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, КПСС XXIII съездининг делегати Комил Яшин доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум қатнашчилари партия XXIII съездининг қарорларини қизғин маъқулладилар ва воқелигимизни тўғри акс эттирадиган, совет кишиларини коммунизм қурувчиларга хос энг яхши маънавий хислатлар руҳида тарбиялайдиган янги асарлар яратишни ўзларининг асосий вазифаси деб ҳисоблаганликларини айтдилар.

Қўшма пленумнинг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолигига кандидат С. Р. Расулов, Ўзбекистон Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

(Пленум тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг келгуси сонида босилади).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Республика темир йўл транспортида кўп йил бенуқсон ишлаганлиги учун ва туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Ўрта Осиё темир йўл бошлигининг ўринбосари Константин Ионович Давидов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

МУРМАНСК ОБЛАСТИГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

МУРМАНСК, 20 май. (ТАСС махсус мухбири). Халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятлари учун бугун Мурманск областига Ленин ордени топширилди.

Мукофотни меҳнаткашларнинг тантанали йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко топширди.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

КОМПЛЕКС ПАРВАРИШ

Шаҳрисабз районидаги «Қизил юлдуз» колхози пахтакорларининг бу йилги аҳди катта. Улар 1600 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришмоқчи. Колхоз пахтакорлари ана шу мақсадни кўзда тутиб, ғўза парваришини қизитиб юбордилар. Барча майдондаги ғўзалар ягана қилиб бўлинди.

Шундай қилиб, колхозда биринчи комплекс парвариш тамомланиб, иккинчи комплекс парвариш бошланди.

Т. ИБОДОВ.

Ромитан. Свердлов номли колхознинг Абдулла Кўкламов бошлиқ бригадаси аъзолари 135 гектар ернинг ҳар гектаридан 48 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилганлар. Бу юксак мажбуриятни шараф билан бажариш мақсадида пахтакорлар ҳозир ғўза қатор ораларини иккинчи марта культивация қилмоқдалар.

С. САИДОВ.

●

Андижон. «Москва» колхозида яқинда бўлган сел натижасида катта майдонларда қатқалоқ бўлган эди. Қатқалоқни бартараф қилишда колхоз пахтакорларига қўшни Тельман номли, Куйбишев номли, Калинин номли колхозлардан келган 200 киши ва 50 чопиқ трактори ёрдам беряпти.

У. ТОШМАМАТОВ.

●

Урганч. «Пахтакор» колхозининг Раззоқ Раҳмонов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд-паймон қилишган. СССР Олий Советига сайловлар шарафига социалистик мусобақага қўшилган деҳқонлар мўл ҳосилга пухта замин яратяптилар. Ғўзалар сифатли парвариш қилинаётир.

Р. ШАРИПОВ,
С. БОТИРОВА.

●

Чуст. «Ўзбекистон» колхозида Ортиқали Норматов, Тошпўлат Усмоновларни ҳамма ҳурмат қилади. Улар Тўхтабой Ниҳуманов бошлиқ бригада ғўзаларини сифатли культивация қилаётганлари, кунлик нормаларини сурункасига ошириб бажараётганлари туфайли бундай ҳурматга сазовор бўляптилар. Ҳар иккала механизатор кунига 7-8 гектардан ғўза қатор ораларини юмшатишяпти.

Б. ҲАСАНОВ.

ЯГАНАЛАШ ТУГАДИ

Серфайз далаларда иш қизғин. Кафтдек текис пайкалларда ғўза ниҳоллари оралаб бетиним сузаётган тракторларнинг овозини узоқ-узоқлардан эшитиш мумкин. Касбига меҳр қўйган «пўлат от» чавандозлари қатор ораларини кўндалангига ишлашни ўсимликни озиқлантириш билан бирга қўшиб ўтказаётирлар. Бир гуруҳ колхозчилар эса ғўза тупларини оралаб, ола чиққан жойларга чигит экаётирлар.

Моҳир пахтакор Инъомжон Жиянбеков бошлиқ 3- бригада даласида меҳнат ана шундай мавж урмоқда. Азаматлар 70 гектар майдонга чигитни квадрат-уялаб жойлаштирдилар. Чигит тупроқнинг намига ундириб олинди. Зиммага олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш, гектарларнинг тўла бўлиши учун ҳар гектар ерга 400 килограммдан суперфосфат ва 1,5 тоннадан гўнг солинаётир.

Бу ишларни бажаришда механизатор Тўхтатор Янгибоев ва Расулжон Саримсоқов ўртоқлар жонбозлик кўрсатаётирлар.

— Чигитни 3,5 иш кунида экиб тамомладик ва уни текис ҳамда соғлом ундириб олдик, — дейди ўртоқ Жиянбеков. — Вақтни ғанимат билиб, кўндалангига ишлашни тездан бошлаб юбордик. Яганалаш қозиқ усулида олиб борилди. Бу колхозчиларнинг масъулиятини анча оширди, ишнинг сифатли бўлишини таъминлади. Натижада яганалаш қисқа вақт ичида тамомланди

890 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31,5 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган «Комсомол» колхозининг аъзолари Хўжаобод районидагина эмас, Андижон областида биринчи бўлиб яганалашни тамомладилар. Ҳозирги кунларда ғўзани культивация қилиш ва озиқлантириш ҳар томонлама кучайтирилган. 23 та чопиқ тракторидан унумли фойдаланилмоқда.

М. БОБОШЕВ.

АҲДЛАРИ ҚАТЪИЙ

«105 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз!» Бухоро область Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг донгдор пахтакор Шарофат Баракаева бошлиқ бригада аъзоларининг бу йилги аҳду паймонлари ана шундай.

Бригада пахтакорлари барча майдонларда чигитни барвақт ундириб олиб, ғўза парваришини биринчи бўлиб бошлаб юборган эдилар. Ҳозир ғўза парваришида ҳам пешқадамлик қиляптилар. Бригадада ғўзанинг биринчи комплекс парвариши қисқа вақтда тугалланиб, иккинчи комплекс парвариши бошлаб юборилди. Ғўза қатор ораларини юмшатиш ва озиқлантиришда Ленин орденли механизатор Икром Жумаевнинг хизмати катта бўлаётир. У ҳар куни 6 гектар ўрнига 7-8 гектар майдонда культивация ўтказиб, барчанинг ҳурматига сазовор бўляпти.

Бригадада агротехника комплексидаги бошқа тадбирлар — суғориш, озиқлантириш ва ҳашаротга қарши кураш ҳам кўнгилдагидек ўтказилиб, ғўзаларнинг серавж ўсишига эришилмоқда.

Х. ШИХОВ.

ТОШКЕНТГА ЁРДАМ

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИНИНГ ҚАРОРИ

Зилзиладан шикастланган Тошкент шаҳрининг аҳолисига бир йўла ёрдам учун ВЦСПСнинг касаба союз бюджети маблағларидан 500 минг сўм беришга қарор қилинди.

ВЦСПС президиуми шундай қарор қабул қилди. Бу йил Тошкент касаба союз ташкилотлари учун санаторийларга қўшимча 700 йўлланма, дам олиш уйларига яна 200 йўлланма ва 500 та қўшимча туристлик йўлланмалари берилади.

Ўзбекистон пойтахтининг касаба союз ташкилотларига зилзиладан зарар кўрган кишиларни давлат социал страхованиеси маблағлари ҳисобидан санаторийлар, дам олиш уйлари ва туристик базаларига бориш учун текин йўлланмалар билан таъминлаш ҳуқуқи берилди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига давлат социал страхование бюджетидан қўшимча 1.500 минг сўм маблағ ажратилди. Шу пулнинг ярмиси болаларни пионер лагерларида дам олдиришга сарфланади. Пионер лагерларига илгари мўлжаллаб қўйилганига қараганда бир неча минг бола кўпроқ юборилади. Қолган маблағлар пионер лагерларини ремонт қилиш ва ускуналаш, санаторийлар ва дам олиш уйларига йўлланмалар сотиб олиш, санаторийларга бориш харажатини тўлаш, даволанувчиларни овқат билан таъминлаш учун сарфланиши керак.

Бундан ташқари, республика касаба союзлари Совети шаҳар ташқарисидаги пионер лагерларига қўшимча ускуналар ҳамда шаҳардаги пионер лагерларига маданий ва спорт асбоблари сотиб олиш учун ВЦСПСнинг касаба союз бюджети маблағларидан 150 минг сўмга яқин пул олади.

Ўзларига қарашли пионер лагерларига Тошкент болаларини қабул қилиб олишга қарор қилган Украина, Белоруссия, Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон республикаларининг, Горький, Қалмоқ, Куйбишев, Ростов, Свердловск, Татаристон, Челябинск область касаба союзлари Советлари ташаббусини ВЦСПС президиуми маъқуллади.

Қарорда Ўзбекистон касаба союз ташкилотларига ёрдам учун кўриладиган бошқа чоралар ҳам белгилаб берилди. Жумладан, бинокорлик материаллари, стандарт уйлар, ускуналар, маданий асбоблар ва мебеллар юбориш тадбирлари белгиланди.

(ТАСС мухбири).
Москва шаҳри.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИНИНГ XV СЪЕЗДИ

ПАРТИЯДАН ИБРАТ ОЛ, КОМСОМОЛ!

Комсомолнинг қизил знамени [illegible]

[illegible]

Соат 10. Эрталабки мажлис бошланди. [illegible]

[illegible] Ю. Журавлев (Новосибирск) [illegible]

[illegible] тетикасини ва ишлаб чиқариш маданиятини жорий қилишдан иборат. Бу соҳада қўйилган биринчи қадамлар баъзи кишилар учун ун[illegible] биология ва электроникада мустаҳкам ўрин олдилар.

Биз, ёш олимлар, деб даъват этади нотиқ, давримизнинг улуғ вазифалари билан яшамоғимиз керак. Биз фаннинг энг мураккаб проблемаларини ҳал этишга ёндошишда шижоат, зўр ғайрат ва дадиллик кўрсатар эканмиз, бунда биз рус фани, Ломоносов ва Менделеев, Лобачевский ва Мечников, Попов ва Циолковский фанининг бебаҳо тажрибасига, ажойиб гражданлик традицияларига таянамиз.

Ю. Журавлев ёш олимларнинг жуда муҳим кашфиётлари учун Ленин комсомоли мукофотини таъсис этишни таклиф қилади.

Математик Ю. Журавлев мамлакатимиздаги барча ёш олимлар номидан гапириб, фанимиз олдига қўйилган вазифалар ҳал этилади, дейди.

Тожикистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Г. Бобосодиқова** қуйидагиларни айтади: Янги беш йиллик план ҳар бир йигит ва қизга берилган шахсий топшириқдир. Бу план партиянинг авлодимизга берган махсус заказидир. 20-йилларнинг комсомоллари ва ёшлари бизга гўзал боғларни туҳфа қилдилар, 30-йилларнинг ёш бинокорлари Ленинобод пиллакашлик комбинатини, Катта Фарғона каналини, «Вахшстрой»ни қурдилар. Шундан кейинги ёшлар авлоди қўлига милтиқ олиб, Октябрь ғалабаларини йиртқич фашист галалардан ҳимоя қилишди

Г. Бобосодиқова Тожикистон делегацияси кўнгилли отрядлардан бирининг **Ёвон райони ёшлари** томонидан яшириб қўйилган жойда топиб олинган Қизил байроғини съездга олиб келди, деб айтганида, делегатлар унинг бу гапларини қарсаклар билан кутиб оладилар. Бизнинг оталаримиз 1924 йилда шу байроқ билан жангга бордилар. Бу байроқ ҳозир шу съездда ёшларнинг ўз оталарига садоқатини исбот этувчи далил бўлиб турибди. Ёвон районининг ёшлари ҳозирги вақтда республикада энг йирик суғориш системасини, улкан химия комбинатини барпо этмоқдалар. Бу қурилишда Совет Иттифоқининг барча комсомоллари уларга ёрдам бермоқдалар.

Совет ҳокимиятининг энг муҳим ғалабаларидан бири шуки, Тожикистонда маданият кенг ёйилди ва хотин-қизлар озодликка чиқди. Ҳозирги пайтда ҳар бир қишлоқда электр чироқлар, радио ва телевизорлар жуда кўп, маданий-оқартув муассасаларининг кенг шохобчалари ташкил этилган. Хотин-қизларнинг эса кафедраларда лекция ўқиётганликларини кўриш мумкин, уларни республиканинг ва бутун мамлакатнинг Олий Советларида кўриш мумкин. Уларнинг деярли ҳаммасини шонли Ленин комсомоли тарбиялаган. Нотиқ клубларни кўп қуриш, малакали кадрларни, маданий-оқартув ходимларини гайёрлаш зарурлиги тўғрисидаги, хотин-қизлар билан ишлашнинг янги формалари ҳақидаги масалани кўтаради.

«Ангарстрой» бошқармаси 299-қурилиш-монтаж поездининг дурадгори **Н. Горбачевнинг** нутқини делегатлар кўп марталаб қизғин қарсаклар билан бўлиб турдилар. Унинг «десанти» тайгада одам оёғи тегмаган жойга туширилган, ботқоқлар ва Саян темир тоғлари орқали ўтиб, Тимирязев қиялигини штурм қилган. Мардлик трассаси бўлган Абакан — Тайшет зарбдорлари—горбачевчилар ёққан қизил юлдуз тайганинг кўм-кўк дарахтларидан иборат денгизида кечаю кундуз сўнмай ёниб турди.

Н. Горбачев қизғин қарсаклар остида бундай деди: Биз ўз бурчимизни бажардик. Бизнинг магистралимиз қурилиб бўлди ва коммунизм учун ишламоқда! Ер юзида Абакан — Тайшет сингари мана шундай из қолдиришнинг ўзи ажойиб иш эмасми, ахир. Энди бизнинг «десантимиз» янги трассага — Усть-Илим ГЭСига олиб борадиган йўлга туширилди.

Н. Горбачев бугун ҳаётда ўз йўлини танлаш орзусида юрганларга мурожаат қилиб, фахр-ифтихор билан бундай деди:

Менингча, бинокор — ер юзидаги энг асосий касбдир.

Раислик қилувчининг, ажойиб қурувчининг меҳнати ҳукуматнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланди, деб берган хабарини залдагилар олқишлар билан кутиб олдилар.

Ленин комсомоли мукофотининг лауреати **А. Пахмутова** сўзга чиқиб, мен ҳозирги кунларимизнинг Павел Корчагини билан таниш бўлганлигим учун бахтиёрман, деди У, съезд минбарида сўзлаган нутқида ўз ажойиб қўшиқларининг қаҳрамонлари бўлган ёш замондошлар тўғрисида гапирди, улар билан мамлакатнинг турли жойларида жуда кўп ижодий экспедицияларга борган вақтида учрашганлигини айтди.

— Менинг бутун ишим, менинг бутун ижодим, менинг бутун ҳаётим ёшлар билан боғлиқ. Шу сабабли, сизларнинг мукофотингиз— Ленин комсомолининг мукофоти менга жуда ҳам қадрли, деди А. Пахмутова ўзининг ҳис-туйғуларини делегатларга изҳор қилиб. А. Пахмутованинг нутқи тугаши биланоқ, унинг атрофи оқ-қизил гулдасталарга тўлиб кетди. Гулдасталар, ўнлаб гулдасталар, шода-шода гуллар уни ҳар томондан қуршаб олди. Болгариядаги дўстлар съездга саккиз мингта чинни гулни совға қилиб юборганлар. Шу гулларнинг кўплари ҳозир комсомол композиторига тортиқ қилинди. Пахмутованинг тайга яшил денгизи тўғрисидаги қўшиғини кимдир бошлаб юборади. Бу қўшиққа юзлаб кишилар қўшиладилар. Ёшлар ўзининг порлоқ талантини ёшларга тақдим этган санъаткорга мана шу тарика ўз муҳаббатларини жон-дилдан астойдил изҳор қиладилар.

Шу билан эрталабки мажлис тугайди.

* * *

Съезд делегатлари ва меҳмонлари пионерларнинг бугун Қизил майдонда ўтказилган ёрқин, тўлқинлантирувчи байрамидан олган таассуротлари билан Кремль саройига қайтиб келдилар. Ёш ленинчиларнинг вожатийлари, партиянинг жанговар ёрдамчилари комсомол ҳаракатининг энг зарур проблемаларини ишчанлик билан муҳокама қилишни давом эттирдилар.

Кечки мажлисда ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Ю. Торсуев** раислик қилди. Президиумда комсомол ташкилотларининг вакиллари билан бирга **В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов** ўртоқлар ўтиришибди.

Чита геология бошқармаси қидириш отрядининг бошлиғи **С. Омельяненко** музокараларда биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, съездни доимий изланишда юрган, ҳамиша йўлда бораётган кишилар номидан, совет геологларининг ярим миллион кишилик отряди номидан табриклади. С. Омельяненко ўзининг жонажон ўлкаси Забайкалье тўғрисида, нодир мис кони Удокан ҳақида, янги беш йилликнинг мана шу жуда катта хом ашё базасини ишга туширишга тайёргарлик кўраётган ёшлар ҳақида, ўзининг дўсти, «Мис тоғининг хўжайини», ёш коммунист Эдуард Гринталь ҳақида мароқли ҳикоя қилиб берди. Забайкальедаги руда конларини кашф қилган мана шу йигитга биринчи навбатда ташаккур билдириш кераклигини айтди.

Лекин геологик қидиришлар тобора мураккаблашиб бормоқда, деди Забайкалье разведкачиси. У, қидириш партияларини пухта ускуналар билан ҳамда кийим-кечак, махсус транспорт билан тезроқ таъминлаб туришни илтимос қилиб, турли ташкилотларнинг вакилларига комсомол съезди минбаридан мурожаат қилди.

С. Омельяненко Забайкалье ерлари остида яшириниб ётган беҳисоб бойликларининг бир бўлагини— геология коллекциясини съезд президиумига тортиқ қилади.

Ватан ҳимоячилари бўлган совет йигитлари старт позицияларида ва аэродромларда, танкодромлар ва полигонларда, денгиз сафарларида ва далаларда ўтказаётган машғулотларда жанговар навбатчилик вазифасини бажармоқдалар. Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали **А. А. Епишев** ана шулар номидан съезд делегатларини қизғин табриклайди. Унинг айтиб берган рақамлари ва фактлари армия ва флотда комсомол қандай ўринни олиб турганлигини, комсомоллар ўзларининг ҳарбий бурчларини қандай бажараётганликларини кўрсатиб берди. Армия ва флотда хизмат қилаётган ёшларнинг бешдан тўрт қисми ВЛКСМ аъзоларидан иборат. Стратегия мақсадларига мўлжалланган ракетачи қўшинларда ва Ҳарбий Денгиз Флотидаги қисмлар ва кемаларнинг кўпчилигида ҳар икки жангчидан бири жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси комсомол йигитлардир.

А. А. Епишев айтдики, Вьетнамда агрессив уруш олиб бораётган Америка империализми ҳозирги вақтда асосий реакцион куч бўлиб қолди. КПСС XXIII съездида уқтириб ўтилганидек, империализм кучлари халқаро кескинликни авж олдираётган, уруш манбаларини вужудга келтираётган шароитда КПСС бундан буён ҳам совет халқининг хушёрлигини ошира беради, СССРнинг қуролли кучлари социализм ғалабаларини маҳкам ҳимоя қилишга ва ҳар қандай империалистик агрессорга қақшатқич зарба беришга ҳамиша шай бўлиб туриши учун ватанимизнинг мудофаа қувватини мустаҳкамлай беради.

Ёшларга қаҳрамонлик — ватанпарварлик тарбиясини бериш ёш авлодни юксак маънавий-сиёсий фазилатларга эга қилиб вояга етказишда, уларни ватан олдидаги ўз бурчини тўғри тушунадиган қилиб ўстиришда катта ўрин олиб келмоқда. Ёшлар ҳарбий хизмат енгил иш эмаслигинигина эмас, шу билан бирга бу хизмат мамлакат учун зарур ва фахрли хизмат ҳам эканлигини равшан тушуниб олишлари учун ҳарбий меҳнатнинг роли ва аҳамиятини чуқур тушунтириб бериш жуда ҳам муҳим.

Молдавия комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Г. Лавранчук** ўз нутқини кўп миллионли ватанимиздаги барча халқларнинг қардошларча дўстлигига, бузилмас бирлигига бағишлади.

Ҳамма халқларнинг бериб турган ёрдами туфайли Молдавия қолоқ аграр чекка ўлкадан саноати, қишлоқ хўжалиги ва маданияти юксак даражада ривожланган республикага айланди, деди фахрланиб Г. Лавранчук. Бунга Молдавия ГРЭСининг қурилиши яққол мисолдир. Бу қурилишда руслар ва украинлар, белоруслар ва қозоқлар, латишлар ва арманлар, литваликлар ва эстонлар қатнашдилар. Мана энди бу қурилиш — мамлакатимиздаги барча ёшлар бирдамлигининг рамзи бўлган шу қурилиш — ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Нотиқ қаҳрамон совет комсомоли тўғрисида фильм яратишни илтимос қилиб, кино арбобларига мурожаат қилади. У, комсомол музейи ташкил этишни, шунингдек совет ёшларининг тарихига бағишлаб ҳар йил тўплам нашр этиб туришни таклиф қилади.

К. Э. Циолковский яшаган шаҳар— Калуга комсомоллари учувчи инструктор, самолёт спорти бўйича жаҳон рекордчиси **Н. Прохановани** съездга делегат қилиб юборганликлари ғоят диққатга сазовордир. Бу қиз товушдан тез учадиган реактив самолётда яқинда 24 минг метр баландликка кўтарилиб, янги рекорд қўйди.

У ўзининг нутқида ёшларга ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини беришга асосий эътиборни жалб қилди. Комсомолнинг муқаддас бурчи шуки, у ёшларни шижоат кўрсатишга ҳамиша тайёр қилиб тарбиялаши керак. Авиация спорти бу вазифани муваффақиятли ҳал қилишга ёрдам беради. Уч марта Совет Иттифоқи қаҳрамонлари А. Покришкинга, И. Кожедубга, космонавт учувчиларга йўлланма берган бизнинг аэроклубларимиз канотли баҳодирларни ҳамиша етиштириб бераётган мактаб бўлиб келмоқдалар.

Москва Давлат университетининг ректори академик **И. Г. Петровский** мамлакат олий ўқув юртларининг барча профессорлари ва ўқитувчилари номидан съездни табриклаб, ҳар бир минутдан меҳнат қилиш учун, ўқиш учун фойдаланингиз, деб ёшларга мурожаат қилди.

«Одамни меҳнат яратган», — Энгельс айтган шу сўзларни академик Петровский мамлакатнинг ҳамма ёшларига эслатиб ўтади, чунки ўқишнинг ўзи, дейди у, катта шодлик, зўр мамнуният келтирувчи меҳнатнинг ўзидир, сабот ва матонат билан қилинаётган меҳнатнинг ўзидир.

Нотиқ ёшларни ватан бахт-саодати йўлида, коммунизм йўлида ўқиш ва ишлашга чақиради.

Эстония комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Таймо Сууресаар** сўзга чиқиб айтдики, Эстония комсомолларининг бажаришлари лозим бўлган мутлақо конкрет иш участкалари бор. Бу эса аввало қишлоқ маданияти, қишлоқ ёшларининг маданиятини ошириш ишидир. Республика комсомолининг XIII съезди қишлоқда маданиятни оширишнинг икки йиллик программасини белгилаб берди. Бу йил ёзда кўпгина студентлар, ўқувчилар, ёш ишчилар лагерларга бориб, ҳам дам оладилар, ҳам ишлайдилар. Лекин биз, деди нотиқ, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг маданияти тўғрисида тағин ҳам жиддийроқ гапириш пайти келди, деб ҳисоблаймиз. Фермаларда ишлаётган кишиларнинг манфаатлари, кўп ҳолларда яхши ҳисобга олинмаётганлиги бизни ташвишлантирмаслиги мумкин эмас.

Сўнгра Таймо Сууресаар мактаб ўқувчиларига эстетик тарбия бериш ҳақида гапирди. Болаларнинг дунёқараши, деди у, биз уларни қандай ўқитишимизга, уларни нафосат оламига қандай қилиб олиб киришимизга боғлиқ. Ҳозир биз болаларнинг бўш вақтини нима билан банд қилиш тўғрисида ҳам ўйлашимиз керак. Кўпинча шундай бўладики, ёзда бинокорларнинг болалари бинокорлар лагерига, рассомларнинг болалари рассомларнинг лагерига боришади. Техникага қизиқаётган ўқувчилар, масалан ёш техниклар лагерига, сураткашлик ҳаваскорлари рассомлар лагерига борсалар яхшироқ бўлур эди. Улар ҳам дам оладилар, ҳам ўзларининг қизиққан ишларини давом эттирадилар.

Нотиқ ўз нутқида комсомол иши методикасини кенг илмий асосда ишлаб чиқиш зарурлигини уқтириб ўтди.

Бўғинларнинг қиёфаси уларнинг қилган ишлари билан белгиланади. Бизнинг бутун ишимиз битта буюк мақсадга, бу ҳам бўлса, ер юзида энг гўзал жамият қуришга бағишланган ишдир, деди ВЛКСМ Горький область комитетининг биринчи секретари **Г. Янаев.** Ҳар бир комсомол мана шу буюк қурилишнинг тақдири учун ўз зиммасидаги масъулиятни сезаётганлигини билдирувчи янги-янги далилларни ҳар кун кўриб турибмиз.

Нотиқ ўз нутқининг катта қисмини ёшларни тарбиялаш масалаларига бағишлади.

Залда жуда ёш бир қизнинг овози янграйди. Кемерово областидаги Анжеро-Судженск шаҳрида бўлган мактабни тамомловчи **Нина Ледовская** 60-йилларнинг ўқувчилари номидан гапиради. У айтган фикрлар, унинг мулоҳазасидаги мантиқ делегатларни хурсанд ва мамнун қилди: Мактаб комсомоли тарбиялаб етиштирган бу қиз энг муҳим масалаларни ўткир ва дадил қилиб дангал кўтариб чиқди.

Ўқиш, деди у фақат шахсий ишгина эмас, шу билан бирга бутун давлат учун керакли ишдир. Нина ўз дўстлари мустаҳкам билим олиш учун қандай курашаётганликларини айтиб берди. Бу қиз ўқиётган 11-мактабда илмий жамиятлар тузилган, болалар ўзларининг қизиқишларига қараб мана шу жамиятларда иш олиб бормоқдалар. Олимпиадалар, конференциялар, заводдаги рационализаторлик ишида қатнашиш — мана шуларнинг ҳаммаси ўқувчиларнинг ҳаётини сермазмун қилади.

Н. Ледовская халқ маорифи бўлимлари, ёзувчилар, маданият ходимлари олдига жиддий талаблар қўйди, улар ўқувчиларнинг талабларини ҳали ҳам яхши қондирмаётганликларини айтди. Мактабдаги комсомол отрядига чинакам катта ишларни ишониб топшириш мумкин ва лозим-ку, ахир, деди ёш нотиқ.

Халқаро студентлар союзининг президенти **Збинек Вокроуглицкий** сўзга чиқиб, Европа, Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларидаги студентларнинг Халқаро студентлар союзида бирлашган 80 та миллий союзлари номидан гапирди. Союзимизнинг сиёсатини ва фаолиятини ҳамиша зўр изчиллик билан ҳормай қўллаб-қувватлаб келаётган энг яхши дўстларимиз орасида қисқача вақт бўлса ҳам яна улар билан бирга бўла олганлигимиз учун бахтиёрмиз, деди у.

Збинек Вокроуглицкий съезд қатнашчиларининг ҳаммасини Вьетнам халқининг адолатли курашини ҳимоя қилишда жаҳон ёшлари фронтини мустаҳкамлашга чақирди.

Халқаро студентлар союзининг президенти съезд делегатларини ишонтириб айтдики, Халқаро студентлар союзининг секретариати совет ёшларининг фидокорона меҳнат қилаётганликларини қизиқиб кузатиб туриш билан бирга, уларнинг ўз олдиларида турган жуда катта вазифаларни бажараётганликларини ҳам қўллаб-қувватламоқда. Халқаро студентлар союзининг 20 йиллиги муносабати билан шу союз чиқарган эсдалик медалини Збинек Вокроуглицкий халқаро студентлар ҳаракатини ривожлантиришда комсомол қилган катта хизматларни тақдирлаш белгиси тарикасида съезд президиумига тортиқ қилади.

Жанубий Вьетнамнинг курашаётган ёшлари юборган вакил, Жанубий Вьетнам озодлиги учун курашувчи ёшлар федерацияси Марказий комитетининг аъзоси **Ле Фионг** ҳозир съездни табриклаш учун сўзга чиқади, деб раислик қилувчи эълон қилганида, съезд делегатлари ва меҳмонлари, президиум аъзолари ўринларидан турадилар. ВЛКСМ XV съездининг Вьетнам халқига бирдамлигини билдириб, залда чалинган қарсаклар ва олқишлар узоқ давом қилади.

Бизнинг делегациямиз, деди Ле Фионг, Жанубий Вьетнамнинг курашаётган ёшлари номидан XV съездга энг катта муваффақиятлар тилайди. Совет халқи, мамлакатингизнинг ёшлари бераётган қардошлик мададини биз ўз курашимизда ҳамиша ҳис қилиб турибмиз.

Америка қўшинлари ва уларнинг малайлари бўлган Жанубий Вьетнамдаги сотқинларнинг йиртқичликлари тўғрисида унинг айтиб берган гапларини делегатлар диққат ва эътибор билан тинглайдилар. Америка қўшинлари ва уларнинг малайлари 1966 йил март ойининг ўзидагина Жанубий ва Шимолий Вьетнам шаҳарлари ва қишлоқларига 50 минг тонна авиабомба ташладилар. Ле Фионг вайрон қилинган қишлоқлар ва шаҳарларнинг, оммавий қийнашлар ва ўлдиришларнинг фотографияларини кўрсатиб, мана шу фош қилувчи ҳужжатлар билан ўз сўзларини исботлайди.

Жанубий Вьетнам вакили ўз нутқини «Яшасин Совет Иттифоқи ва Жанубий Вьетнам ёшларининг бузилмас дўстлиги» деган сўзлар билан тамомлаганида, залда гулдурос қарсаклар яна бошланиб кетади. Вьетнамнинг қаҳрамон халқига — ура! деган қудратли хитоб бутун зални ларзага келтиради.

Бу — Жанубий Вьетнамнинг курашаётган ёшлари билан совет ёшларининг бирдамлигини ва пролетар интернационализмини яққол кўрсатувчи чинакам намойиш бўлди. Ўртоқ Ле Фионг Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун курашувчи ёшлар федерациясининг байроғини съездга тортиқ қилади. Қаҳрамон шаҳарлар Москва, Киев, Севастополь делегациялари ва Ўзбекистон делегациясининг вакиллари бунга жавобан ВЛКСМ байроғини залдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида Ле Фионгга тортиқ қиладилар.

Жаҳон ёшларининг ВЛКСМ XV съездига келган яна бир намояндаси — Италия вакили сўзга чиқиб, у ҳам планетамизнинг мана шу оловли нуқтаси тўғрисида гапиради. «Вьетнам билан биргамиз» — ҳозир шу сўзларни, деди Италия Коммунистик ёшлар федерацияси Марказий Комитетининг аъзоси **Васко Жанотти,** юзлаб итальян ёшлари намойишларда қайта-қайта такрорламоқдалар.

Аргентина Коммунистик ёшлар федерациясининг бош секретари **Эктор Сантарен** совет комсомолининг XV съездини шу федерация номидан табриклади.

* * *

Шу билан съезд учинчи кунининг кечки мажлиси тугайди. Делегатлар ва меҳмонлар Москванинг турли районларига жўнаб кетадилар. Пойтахтнинг турли районларида Москва ёшларининг ВЛКСМ XV съезди қатнашчилари билан учрашувлари ўтказилади.

20 майда съезд ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС мухбири).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

Дугонам

У билан тенгдошмиз, бирга ўсганмиз. Ёшлигиданоқ ўт-олов эди. Долзарб кунларда ўқишдан кейин дала ишларида қатнашардик. Мавсумда ҳаммадан кўп пахта териб, жун рўмол билан мукофотланганини эсимда.

Партада Ойша билан ёнма-ён ўтирсак, далада бирга ишлардик. Қишлоқ мактабини тамомлагач, меҳнат оғушига шўнғиб кетдик. Дугонам Ойша меҳнатсеварлиги, жамоатчилиги, оддийлиги ва камтарлиги билан тенгдошлари ва катталар ўртасида обрў-эътибор қозонди. Комсомол съезди ва конференцияларида делегат бўлиб қатнашди.

Оловқалб ўзбек қизи Турсуной Охунованинг ажойиб ташаббуси кўплар қатори Ойшанинг юрагида ҳам аланга ёқди. У механизатор бўлиб етишишга қатъий бел боғлади. Дилидаги гапни менга айтди:

— Ўртоқжон, мен тракторчилик курсига жўнаяпман. Отамни биласан, «Жуманиёз механик» номини кўтарган, қишлоқда биринчи бўлиб рулга ўтирган. Демак, тракторчилик — ота касбим. Қолаверса, эрим Матёқуб ҳам механизатор. Хуллас, техникани эгаллаш керак, деҳқончиликнинг истиқболи механизацияга боғлиқ эканлиги эндиликда ҳаммага равшан...

Унинг эзгу мақсади рўёбга чиқди. Махсус курсни тамомлаб, малакали механизатор бўлиб етишди. Биринчи мавсумдаёқ «зангори кема»да 100 тоннадан ортиқ пахта терди. Шу йили, яъни 1960 йилда ёш механизатор ҳаётида унутилмас воқеа юз берди. У КПСС сафига кабул қилинди.

Коммунист Ойша Жуманиёзова звенога бошчилик қилиб, ҳар гектаридан 45-48 центнердан пахта етиштирди, икки мавсумда машинада 250 тоннага яқин «оқ олтин» йиғиб берди.

1962 йил баҳори. Бутун қишлоқда кўтаринкилик, шодиёна. Чунки ҳамқишлоғимиз Ойша Жуманиёзова СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Дугонамни чин юракдан табрикладим. Оддий қишлоқ механизатори давлат ҳокимиятининг олий органига депутат қилиб сайланганлиги бизда меҳнат улуғланиши ва инсон камолатининг ёрқин далилидир.

Ўшандан буён тўрт йил ўтди. СССР Олий Совети депутати Ойша Жуманиёзованинг ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. У 1963 йилда Турсуной Охунованинг янги ташаббусига қўшилиб, қийин участкага ишга борди, қолоқ бригадага бошчилик қила бошлади. Ишнинг кўзини биладиган, уддабурон ва ташкилотчи жувон бошлиқ бўлгач, бригада қолоқликдан чиқди. Биринчи йили гектаридан 35 центнердан, 1964 йилда 37 центнердан пахта ҳосили олинди. Ўтган йили ҳосилдорлик 42 центнерга етди.

Дугонасини мақтаяпти, деманг. Тўғри, барча муваффақиятлар умумий меҳнатнинг самараси. Лекин, ташкилотчи ва ташаббускор раҳбарнинг роли каттадир. Ойша фан ютуқларига, илғор тажрибаларга, техникага таяниб ишлайди, кишиларга ишонади ва уларнинг қалбига йўл топади, кўпчилик билан маслаҳатлашади.

Энди дугонамнинг депутат сифатидаги ишларига тўхталай. Ҳаммасини айтиб бериш қийин, ўзим билган бир-икки мисолни келтирмоқчиман.

Кўп болали оналардан Сора Собирова, Гулжон Одамбоева ва бошқалар колхозда типовой боғча-яслилар қурилишига ёрдам кўрсатишни сўраб депутатга мурожаат қилишди. Колхозимизда 60 ўринли типовой боғча қурилишида Ойшанинг жонкуярлиги катта роль ўйнади. Қишлоқни Тахиатош ГРЭСи нуридан баҳраманд қилиш, ҳаммом қуриш ва бошқа ободончилик ишларига бош-қош бўлганлиги учун депутатимиздан ҳамма мамнун.

Колхозимиз аъзолари бу галги сайловларда Ойша Жуманиёзовани яна СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишди. Сайлов олди йиғилишида сўзга чиқиб, дугонам тўғрисида тўлқинланиб гапирдим. Биз кўрсатган номзодни область меҳнаткашлари якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Мен ҳам коммунистман, бригада бошлиғиман. Ойша Жуманиёзова бригадаси билан мусобақадошмиз. Ўтган йили ҳосилдорликда тенглашдик. Бу йил 60 центнер учун курашмоқдамиз. Ғўзалар яшнаяпти, иккинчи парвариш кучайтирилаётир. Ҳамқишлоғимиз депутатликка номзод қилиб кўрсатилганлиги бизга ғайрат ва илҳом бағишламоқда. Сайлов олди мусобақаси кенг қулоч ёйди.

Мен дугонам билан фахрланаман. У халқнинг юксак ишончига сазовор бўлди. Кўкрагида Ленин ордени, медаллар порлаб турибди. Ойша ташаббускор коммунист, область партия комитетининг аъзоси.

Олдимизда янги довонлар турибди. КПСС XXIII съезди қарорлари беш йиллик режаларини амалга ошириш иштиёқи билан тўлиб-тошган ҳолда, коммунистлар билан партиясизлар блоки номзодлари учун овоз берамиз. Бу номзодлар орасида менинг дугонам — Ойша Жуманиёзова ҳам борлиги дилимга олам-олам қувонч, чексиз ифтихор бағишлайди.

Р. ҲАЙДАРОВА,

Урганч районидаги «Пахтакор» колхозининг бригада бошлиғи.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

20 майда Москвада. Союзлар уйида В. В. Гришин раислигида еттинчи чақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлисда СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисидаги масала қараб чиқилди. Грузия ССРдан Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи 186-Сухуми қишлоқ сайлов округи округ сайлов комиссияси раиси А. К. Гварамия ва Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 334-Новомосковский сайлов округи (Тула области) округ сайлов комиссиясининг раиси М. П. Довнарнинг докладлари тингланди, шунингдек марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари Н. А. Муравьева ва комиссия аъзолари А. П. Вадер, А. А. Епишев, В. В. Николаева-Терешкова ва Л. С. Соболев тақдим этган материаллар қараб чиқилди. Улар марказий сайлов комиссиясининг топшириғига биноан, Қозоғистон ва Грузия ССРда, РСФСРнинг Новгород, Псков, Тула ва Рязань областларида сайловга тайёргарлик қандай бораётганлиги билан танишиб чиқдилар.

Комиссия жойларда СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик соҳасида катта иш қилинаётганлигини таъкидлаб, участка сайлов комиссияларининг фаолиятини кучайтириш, сайловчиларнинг рўйхатларини пухта текшириб чиқиш, овоз бериладиган биноларни ўз вақтида тахт қилиб қўйиш, участка комиссияларини сайлов бюллетенлари билан ва сайловга доир бошқа ҳужжатлар билан таъминлаш зарур эканлигига эътиборни жалб этди. Комиссияларнинг сайлов кунига тайёргарлигига катта эътибор берилди.

Комиссия СССР Олий Советги депутатлигига кўрсатилган номзодларни рўйхатга олиш якунлари тўғрисида марказий сайлов комиссиясининг секретари И. В. Капитоновнинг ахборотини тинглади. 1517 округ сайлов комиссиясининг ҳаммаси депутатликка номзодларни СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом талабларига мувофиқ ва белгиланган муддатда рўйхатга олди. Рўйхатга олиш протоколлари марказий сайлов комиссиясига топширилди. Марказий сайлов комиссияси номзодларни кўрсатиш ва рўйхатга олиш вақтида сайлов тўғрисидаги Низом бузилганлиги ҳақида шикоят ва ариза олмади.

Комиссия сайлов участкаларини ва участка сайлов комиссияларини тузиш якунлари тўғрисида, шунингдек сайловчиларнинг рўйхатларини тузиш якунлари ҳақида СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзенинг ахборотини маълумотга олди. Мамлакат территориясида жами 161 мингдан кўпроқ сайлов участкаси тузилган. Участка сайлов комиссиялари составида жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятлари вакилларидан 1,3 миллиондан ортиқ киши ишлаяпти. Сайлов тўғрисидаги Низом талабига мувофиқ, сайловчиларнинг рўйхатлари ҳамма жойда тузиб чиқилди ва ҳаммага маълум қилинди.

Марказий сайлов комиссияси узоқ сафарга чиқадиган пассажир поездларда, темир йўл станцияларида сайлов участкаларини тузиш тўғрисидаги ва поездлардаги сайлов участкаларини сайлов округларига бириктириб қўйиш ҳақидаги масалани ҳам муҳокама қилди. Йўллар министрининг биринчи ўринбосари Н. А. Гундобин шу масала ҳақида доклад қилди. Узоқ сафарга чиққан 544 пассажир поездда сайлов кунида овоз бериш уюштирилади: 112 поездда сайлов участкалари ташкил этилади, қолган поездларда эса темир йўл станцияларида тузилган участка сайлов комиссияларининг аъзолари сайлов бюллетенларини қабул қилиб оладилар. Узоқ сафарга чиққан поездлардаги сайлов участкалари Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи ва Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи тегишли сайлов округларига қўшиб қўйилди.

Комиссия сайлов куни аэропортларда ва авиалиниялардаги йўлларда бўладиган сайловчиларнинг овоз беришда иштирок қилишини таъминлаш юзасидан кўрилаётган чоралар ҳақида гражданлар авиацияси министри Е. Ф. Логиновнинг ахборотини маълумотга олди. Мамлакатнинг 79 аэропортида сайлов участкалари тузилади.

Денгиз флоти министри В. Г. Бакаев, СССР Балиқ хўжалиги министри А. А. Ишков, РСФСР Дарё флоти министри С. А. Кучкин ва СССР Министрлар Совети ҳузуридаги гидрометеорология хизмат бош бошқармасининг бошлиғи Е. К. Федоров сайлов куни денгиз, дарё флоти ва балиқ овлаш флоти кемаларида, денгиз ва дарё портларида, шунингдек Арктика ва Антарктиканинг қишлов жойларида бўладиган сайловчиларнинг овоз беришда қатнашувини таъминлаш юзасидан кўрилган чоралар ҳақида комиссияга ахборот бердилар. Сайлов участкалари 2400 дан ортиқ кемада ва Арктика ҳамда Антарктикадаги 11 қутб станциясида тузилди.

Марказий сайлов комиссияси сайлов кунига тайёргарлик кўриш, овоз беришни уюштириш ва овоз бериш натижалари тўғрисидаги маълумотларни юбориш ҳақида округ сайлов комиссияларига юбориладиган хатни қабул қилди. Комиссия бошқа масалаларни ҳам қараб чиқди.

Марказий сайлов комиссиясининг мажлисида министрликлар, бошқармалар, жамоат ташкилотлари, матбуот, радио ва телевидение вакиллари қатнашдилар. (ТАСС).

ТОШКЕНТ — ДЎСТЛИК ШАҲРИ

КЎНГИЛ — ЖАҲОН

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Депутат — халқ хизматкори деб бекорга айтишмайди. Апрелнинг олтинчи [illegible] тонгида зилзила бўлиб ўтгандан кейин Акром ака ўз ғамини еб ўтирмай, дарҳол қўни-қўшниларидан, ёр-биродарларидан хабар олди-да, Киров район Совети ижроия комитети жойлашган бино томонга йўл олди. Ахир, у меҳнаткашлар депутатлари район Советининг депутати, ахир, у коммунист. [illegible] шундай одамлар ҳаммадан кўпроқ ғамхўр бўлардилар. Кўпчилик бошига тушган ташвишни ҳаммадан кўпроқ шундай кишилар [illegible] тортадилар.

Ўшандан буён Акром Қаюмовнинг кўп вақти зилзиладан шикаст кўрган кишиларнинг ҳовлиларида, хонадонларида, район [illegible] ўтмоқда. «Ўзбекселмаш» заводининг оддий ишчиси Акром Қаюмов ўз корхонасидаги [illegible] вазифасини ҳам ҳалол ўтамоқда.

Менга бу ҳақда район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Зокир Қодиров сўзлаб берди.

Одам эрсанг демагил одами, Анингким йўқ халқ ғамидин ғами, — деган эди буюк ўзбек мутафаккири Алишер Навоий. Одамнинг кимлиги, кишиларга [illegible], мардлиги оғир дақиқаларда, дўст бошига кулфат тушганда билинади. Тошкент бошига тушган мусибатга Ватанимиздаги барча қон-қардош халқлар, дўстлар шерик бўлмоқдалар.

Кечагина пойтахтимизга Украинадан етиб келган ёш бинокорларнинг, йигит-қизларнинг [illegible] бахт-саодати учун курашда жон берган жангчилар сафида тошкентлик [illegible] бўлганди. Улуғ Ватан урушида [illegible] солдатлик [illegible] олтин бошоқли Украина далаларини, [illegible] қутқарган [illegible] эди. [illegible]

Мен ўртоқ Қодировнинг [illegible] Николай Баранков, Семён Александрович Янушев, Елена Осиповна Охотникова, [illegible] сингари [illegible] кишилар ҳақида [illegible]. Булар ўртадан [illegible] кишиларга меҳрибон [illegible], ўз уйларидан [illegible] бўлган [illegible] давлатимиз, партиямиз буюк [illegible].

Пўлатчи Олмазор кўча, 34-уй, 4 квартирада [illegible] Николай Михайлович Баранковни топасиз. У трактор йиғув заводининг токари. Икки хонали уйда туради. Иларни бу ерда тўрт жон яшарди. Николай Михайлович [illegible] дастгоҳнинг [illegible] Рамзис Гибадуллин бошпанасиз қолганларини билгач, сира иккиланиб турмади:

— Уй тор бўлса ҳам, кўнгил кенг, биродар, ғам еманг. Шу бугуноқ бола-чақани билан бизникига кўчиб кел. Энди 7 жон бўламиз.

Истеъфодаги полковник Семён Александрович Янушев Ловачевский кўчасидаги икки хонали уйда турарди. У район ижроия комитетига биринчи бўлиб келиб:

— Уйи шикаст кўрган бирорта оилага эшигимиз кенг очиқ, — деди. Александр Семёнович Тергосян Энгельс кўчасида нураб кетган уйидан ана шу меҳрибон кишининг бағрига келди. Бундай фактларни, бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ҳозирги пайтда вазминлик билан иш кўриш айниқса муҳим. Киров районининг коммунистлари, комсомоллари, маҳаллий Совет депутатлари ҳар бир масалани тез, айни пайтда [illegible] ҳал қилиш учун курашмоқдалар.

Район партия комитети 3 мингга яқин коммунист, 3,5 мингга яқин комсомолни сафарбар қилди. Уларга кўчалар, маҳаллалар тақсимлаб берилди. Коммунист, комсомоллар [illegible] ёрдам кўрсатишда ташаббус кўрсатмоқдалар. Мисол учун [illegible] номидаги тамаки фабрикаси партия ташкилотига бириктириб қўйилган. Фабрика коммунистлари (партия ташкилотининг секретари ўртоқ Раҳматуллаев) кишиларга шошилинч ёрдам кўрсатиш билан бирга уларнинг кўнглини кўтаряпти. Зилзила оқибатларини тугатишда «Ўзбексельмаш» заводи партия ташкилоти (секретари ўртоқ Свистунов) яхши иш қиляпти.

Бу корхона коллективи зилзиладан шикаст кўрган тамаки фабрикаси, «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг бир қанча ишчиларини ўз бағрига олди.

Зилзиладан шикаст кўрган кишиларнинг уйларини ҳашар йўли билан ремонт қилиш, янгиларини қуриш, одамларни вақтинча жамоат биноларига жойлаштиришда маҳалла аҳолисининг кўрсатаётган меҳрибончилиги, олижанобликларига таҳсин ўқийсан, киши.

Карл Маркс маҳалла комитетининг раиси Назир Назаровнинг ташаббуси билан 38 оила шу ерга кўчиб келди. [illegible] маҳаллаларнинг аҳолиси ҳашар қилиб [illegible]. Ҳозир бу ерга 6 оила жойлаштирилди. Шунингдек, Жомий маҳалласига 17 оила кўчиб келиб, кишиларнинг меҳрибонлигини сезиб турибди.

Кишилар чодирларда сабр-тоқат қилиб, бардош билан яшаяптилар. Почтальон ҳар тонг [illegible] газета-журналлар олиб келяпти. [illegible]

Одамнинг кўнгли жаҳон, инсоннинг қалби кенг. Инсон шундай қудратлики, у кафтига офтобни қўндира олади. [illegible] Тошкент [illegible] бўлмиш янги навқирон шаҳарнинг дастлабки олтин ғиштлари қўйилди. Қийинчиликларни енгиш учун курашда коммунистлар, комсомоллар, қаҳрамон гвардия ҳар галгидек олдинги сафда бўлади.

Ҳамид НУРИЙ.

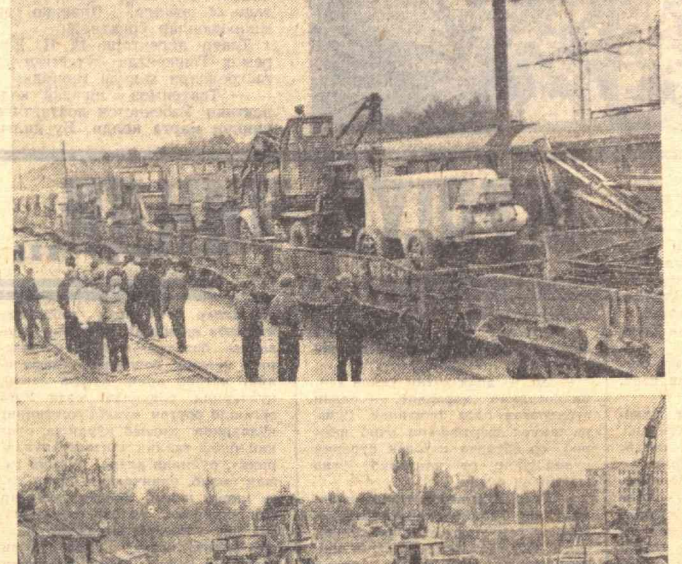

„Янги Тошкентни бунёд этамиз». Мана шу эзгу-мақсад йўлида бепоён Ватанимизнинг ҳамма бурчакларидан қўли гул бинокорлар, эшелон-эшелон қурилиш материаллари келиб турибди. Сиз юқоридаги суратларда: 1. Донецк шаҳридан етиб келган қурилиш техникаси: 2. Харьковликлар ҳиммати билан қад кўтарадиган 80 квартирали уйларнинг қурилиш майдонини кўриб турибсиз.

В. Кожевников фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚИЗИЛЖАРДА ЧОРВАДОРЛАР КУНИ

ҚИЗИЛЖАР ЯЙЛОВИ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Хоразм областининг хўжаликларининг 40 минг бошдан кўпроқ йирик шохли моли Қорақалпоғистон АССР территориясидаги Қизилжар яйловида боқилмоқда. Хоразмлик юзлаб чорвадорлар бу ерга кўчиб келиб, гўшт ва сутни кўпайтириш йўлида жонбозлик кўрсатаётирлар.

Ўтган якшанба куни — 15 майда эрта тонгданоқ автомобиллар колоннаси Хоразмдан Тошовуз, Тахиатош, Хўжайли ва Қўнғирот шаҳарлари оша 400 километрдан ортиқ йўл босиб, Қизилжар яйловига етиб келди. Бу ерда «чорвадорлар куни» ўтказилди. Область районларининг партия, хўжалик ва совет активи, қишлоқ хўжалик мутахассислари, колхозларнинг раҳбарлари яйловлардаги чорвадорлар «Қизилжар» бўрдоқичилик совхози ёзги кинотеатри биносига кенгашга тўпландилар. Хоразм область қишлоқ хўжалик бошқармаси чорвачилик бўлимининг бошлиғи М. Мадаминов, ветеринария бош врачи А. Ким ўртоқлар чорвачиликнинг рентабеллигини ошириб, молларни турли касалликлардан сақлаш тадбирлари ҳақида гапирдилар.

Чорвадорларга концерт қўйиб берилди.

Ф. ЗОҲИДОВ.

ҲОРМАНГ, ҲАШАРЧИЛАР!

Йўл қурувчилар колоннаси ҳам етиб келди

Ўзбек элида ҳашарчилик ҳаракати қадимдан мавжуд. Бир киши ёки бир коллектив улкан ишга қўл урса — иморат қурса, ариқ-канал қазиса ён-атрофдагилар, қариндош-уруғлар, ёр-биродарлар, дўст-оғайнилар «қамишдан бел боғлаб» ҳашарга келишади. Мана бугунги кунда бутун мамлакат Тошкент ҳашарида иштирок этиш учун отланди. Бинокорлар, лойиҳачилар ва бошқа касб эгаларининг олдинги группалари етиб келишди. Уларнинг кўпчилиги иш бошлаб юборишди.

Йўл бўлмаса — иш юришмайди. Тошкентда жуда катта ҳажмда қурилиш ишлари олиб борилмоқчи. Иттифоқимизнинг ҳамма томонларидан хилма-хил қурилиш материаллари, ускуналар, машина-механизмлар, мутахассислар, малакали ишчилар эшелон-эшелон бўлиб келишяпти. Ҳашарчилар қаерда туришади-ю, олам-жаҳон бинокорлик материаллари қаерга туширилади? Урта Осиё республикалари ва Қозоғистон ССРга хизмат қилувчи «Целинтрансстрой» трестининг меҳр-оқибатли коллективи ёрдам қўлини чўзди: қардош Қозоғистонда жойлашган бу трестнинг қарийб 300 га яқин йўл қурувчи ишчилари ва мутахассислари Тошкентга етиб келишди. Улар билан кеча пойтахт биқинидаги Шумилов темир йўл станциясида учрашдик.

— Тошкентда бўлган зилзила оқибатларини эшитиб ўзимизни қўярга жой тополмадик, — дейди «Целинтрансстрой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари И. Бивалин. — Коллективимиздаги кўпгина кишилар Тошкентга дарҳол ёрдам кўрсатиш истагини билдирдилар. Шундай хоҳиш изҳор қилувчилар икки-уч кун ичида жуда кўпайиб кетди. Мана бугун кўриб турибсизки, 5-10 киши эмас, 300 га яқин ўтюрак ёшлар, тажрибали ишчилар ва етук мутахассислардан иборат бутун бошли йўл қурувчилар колоннаси ташкил топди. Колоннага кўпгина темир йўл магистраллари, линиялари, участкалари қурилишида намуна кўрсатиб ишлаган инженер ўртоқ М. Антипов раҳбарлик қилмоқда.

— Ҳамиша йўл қурамиз. Вагонларда яшаб ўрганганмиз. Касбимизнинг гашти ҳам шунда, сира зерикмаймиз. Коллективимиз иноқ, — дейди ўртоқ Антипов. — Тошкентга кеча етиб келган эдик. Йўл қурувчилар бу сафар меҳмон эмасликларини яхши биладилар. Дарҳол иш бошлаб юборишди. Узимиз билан бирга 1.300 тадан ортиқ шпал, 60 километр узунликдаги рельслар келтирган эдик. Уларни шу бугуноқ вагонлардан тушириб бўлдик. Рўзғор асбобларимиз билан келганмиз. Мана ошхона ҳам қуриб олдик. Овқатланадиган жойимизни ростлаб қўйдик.

Ҳа, ўз хоҳишлари билан Тошкент қурилишига отланган йўлчилар пойтахтда тикланадиган янги иморатларнинг тез қад ростлашига катта ёрдам кўрсатадилар. Улар Шумилов, Қизилтўқимачи, Собир Раҳимов станцияларида қўшимча темир йўл шохобчалари қуришади. Шунингдек, бинокорлик материаллари тушириладиган замонавий типдаги базалар бунёд этишади. Кети узилмай келаётган эшелонлардан қурилиш материаллари ва ускуналари пешма-пеш тушириб олиниши учун зарур имконият яратиб берадилар. Бепоён мамлакатимизнинг узоқ-яқин шаҳарларидан келаётган ҳашарчилар ҳам вагонларда яшашади. Бу вагонларни катта магистрал йўлга қўйиб бўлмайди. Шу вагонлар учун «Целинтрансстрой» ҳашарчилари Тошкент атрофидаги станцияларда қўшимча темир йўл шохобчалари қуриб берадилар. Ҳозирча 22 та темир йўл шохобчаси қурилиши мўлжаллаб қўйилди. Бу — бир ойда қилинадиган иш. Бундан кейин асосий темир йўлдан корхоналарга кириладиган шохобчалар, кўприклар, тоннеллар, уй-жой бинолари ҳам қуришади.

Йўл қурувчилар сафи ҳозир 500 кишига етди. СССР Транспорт қурилиши министрлиги ихтиёридаги Павлодар, Қарағанда, Урта Осиё трестларидан ҳам кўп кишилар келишди. Йўл қурувчилар ўзлари билан бирга автомашиналар, сув ташийдиган машиналар, электр кранлар, шағал ва балластни шиббалайдиган ускуналар, бошқа зарур асбобларни ҳам олиб келишган. Шумилов станциясида бинокорлик материаллари темир йўл составларидан тушириб олинадиган база қурилиши бошлаб юборилди. Шпаллар ётқизилмоқда, рельслар ўрнатилмоқда. Григорий Рижков бошлиқ балласт ётқизувчилар, Иван Наумов раҳбарлик қилаётган рельс ўрнатувчилар бригадалари дастлабки кун топшириғини орттириб бажардилар.

Саховатингизга балли, ҳорманг, ҳашарчилар!

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

ОМИЛКОР ОДАМЛАР

Олдин колхоз далаларини айландик. Пахтазорлар яна уйғоқ. Андижондан Фарғонага олиб борадиган йўл бўйидаги далалар ҳам ором ололмаяпти. Анави қариялар юрган пайкалга бир боқинг-а. Ердан оҳиста бош кўтараётган ғўзалар пахтазорни безаяпти. Далаларку табиат қонунига биноан тинчсиз, қарияларга ким тинчлик бермаётган экан? Ёши алла қаерга бориб қолган, соч-соқолида қораси йўқ нуронийларнинг оромини ким бузди? Бизни, биринчидан, маржон таққан далалар ўзига тортса, иккинчидан, қариялар эътиборимизни жалб этган эди. Уларнинг гап-сўзлари ҳам кишини ҳайратга соларди.

— Чарчадим, жўралар, — катта тут тагидан ўтган ариқ бўйида ўтирган мўйсафид эгатда юрганларга гапирар эди. — Мен иккитасини ягана қилдим, сизлар анча ёшсизлар, тўрттадан эгатни қўлдан чиқаришларингиз керак.

— Қариликни бўйинга олдим денг, Йўлдош бува, — ўқариқнинг ёнгинасидаги мурғак ғўза тупларини бир-бир ушлаб кўраётган бошқа қария ҳазил қилмоқчи бўлди.— Ошга келганда ёшман дерсиз ҳали.

Ҳамма баравариiга кулди. Йўлдош бува дегани яна бир нарса айтмоқчи бўлган эди-ю, ундан олдинроқ ўқариқ ёнидагиси гапириб қолди:

— Уч ёшгина фарқингиз бор. Сизга шу ҳам фойда берадиган бўлди энди.

— Уч ёш тугул, бир кун ҳам катта фарқ. Агар ҳозир бир кун кечиксак, мана шу картадаги ғўзалар ҳосил тугишда ўн кун кечикади.

Биз Йўлдош бува Қоилов, Мирзакарим бобо Дадабоевлар ёнидан тўғри колхоз идорасига бордик. Бригадалар бўйича кундалик маълумотлар ёзилган дафтарни варақладик. Ишга яроқли колхозчилардан ташқари ҳар куни далада икки юздан кўпроқ қария меҳнат қилаётган экан. Колхоз правлениеси секретарининг махсус блокнотида эса 65-70 яшар Мамажон Сотиболдиев, Абдуқаюм Қодиров, Мамасоли Долимов, Парпибой Аҳмедовлар ғўзани ягана қилишда, Аҳмад Ашуров, Маматқодир Аҳмедов, Эргаш Сидиқов, Мамажўра Тошматовлар чигит суви беришда ёшлар билан елкама-елка туриб ишлаётгани қайд қилинган.

— Кексаларимизнинг бу ҳимматн, — деди колхоз партия комитетининг секретари Маъмуржон Маматов, — колхозчиларни янада яхшироқ ишлашга чорлаяпти.

Шундай омилкорлик билан меҳнат қилинаётгани туфайли колхозда ягана қилинган, қатор оралари ишланган ғўзалар кун сайин чирой очяпти.

Партия комитетининг секретари қизиқ бир воқеани айтиб берди. Колхозда ҳисобот-сайлов йиғилиши борарди. Раис доклад қилиб бўлгач, бригада бошлиқлари, колхозчилар бирин-кетин сўзга чиқа бошлади. Ўтган йили 64 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40,1 центнердан пахта йиғиб олган 15-бригада бошлиғи Худоёр Боймирзаев минбарга кўтарилди. У «мардлигингни майдонда кўрсат» деб сўз бошлаганда одамлар: «колхозда биринчиликни олдик, қани тенглашиб олинглар-чи» деяпти-да, деб ўйлашган эди. У бўлса, тамоман бошқача гапирди:

— Ўтган йили ҳаммамизнинг ҳам шароитимиз бир хил эди. Ишчи кучи, техника, ўғит етарли бўлди. Лекин ҳосилдорлик бошқаларда бизникидан кам. Бу йил мен энг қолоқ бригадага ўтиб ишламоқчиман. Мажлис аҳли нима дейди, билмадим. Аммо бошқа илғор бригадаларнинг бошлиқлари ҳам қолоқ бригадаларга ўтиб ишласа ёмон бўлмасди.

Шу гапдан кейин залда яна жонланиш бошланди. Айрим бригадирлар «қолоқ бригадага ўтгинг келган экан, ўтиб ишлайвермайсанми, бизга айтиб нима қиласан» ҳам дейишди. Айримлари Худоёрнинг фикрини қувватлашди. Ҳар қалай, ўша куни 10 бригада бошлиғи қолоқ бригадирлар билан ўрин алмашди...

Биз ўтган йили гектаридан 28 центнердангина пахта етиштирилган бригада далаларида бўлдик. Ҳозир унга Қобил Мирзаев бошчилик қилаётган экан. Янги бригадир билан пахтазор ораладик. Ҳаммаёқ яшил. Далага қараб тўймайсан, киши. Барча майдонда чигит текис униб чиққан. Деҳқонлар гектарларнинг тўла бўлиши учун яганалаш, оласига чигит экиш, ўсимлик қатор ораларини культивация қилишни бир зум ҳам тўхтатмаётирлар.

— Олдинлари ҳам шу ишлар бажариларди, — дейди механизатор Қурбонали Муйдинов. — Лекин ҳеч ким ҳозиргидақа жон куйдирмасди. Натижада ғўзанинг ривожланиши кечикиб кетарди. Ҳосилдорликнинг кам бўлгани ҳам шундан. Бу йил бригадамиз аъзолари йил бошиданоқ дала ишларини вақтида бажаришяпти. Кечагина ғўза қатор ораларига биринчи культиватор кирган эди. Ҳозиргача биринчи культивацияни тугаллаб, иккинчисини бошладик. Культивация қилинган ерларда букетларни ростлаш, оласига чигит экиш уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

Ҳа, колхознинг 2.540 гектар ерида мўл ҳосилга пухта замин яратилаётир. Ҳамма гектаридан 33 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлаган.

Колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, КПСС XXIII съездининг делегати Зокиржон Собиров ўтган йили хўжалик барча тармоқлардан 4,2 миллион сўмдан кўпроқ даромад олганини айтди. Салкам 3,5 миллиони пахтачиликдан.

— Пахта бундан кейин ҳам хўжалигимизнинг асосий бойлиги бўлиб қолади, — дейди раис ва бунинг учун қандай имкониятлар борлиги ҳақида гапириб қолди. — Ростини айтсам, режалар резервсиз эмас. Кужган массивида Ниёзботир деган адиримиз бор. Ўн йилдан бери ана шу адирга ҳужум қиляпмиз. Салкам 60 метр баландликка сув чиқариб, 200 гектардан кўпроқ ер очдик. Ўтган йили бу ерда Абдуллажон Собиров, Холмуҳаммад Хўжаназаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари 450 тонна пахта, кўплаб маккажўхори кўкпояси, пиёз, мева-чева етиштирдилар. 35 гектар боғ яратдик ўша адирда.

Ҳақиқатан ҳам, раис айтганидек, режалар резервсиз бўлмайди. Уни фақат омилкор одамлар топади, ишга солади. Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг коммунистик меҳнат номини олиш учун курашаётган ёшу-қари—барча аъзолари ана шундай омилкор одамлар.

Б. ЮСУПОВ,
А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

СОВХОЗДА ТЕХНИКУМ

СУРХОНДАРЕ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Шеробод районидаги «Янгиобод» совхозининг марказида механизация техникуми ташкил этилди. Техникумда қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва гидромелиорация бўлимлари бор. Техникумга 150 студент қабул қилинади.

●

ЯНГИ СТАДИОН

Жамоатчилик кучи билан Ромитан райони марказида янги стадион ташкил қилинди. Янги стадионнинг қурилишида Жданов номли, Навоий номли, «Коммунизм» колхозлари комсомол-ёшларининг ҳиссаси катта бўлди.

С. ҚОДИРОВ.
Бухоро области.

ЗАРБДОР СУРЪАТ!

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДАН ХАТ

«Оқ олтин» диёримизнинг чинакам хазинаси бўлган гўзал Фарғона мўъжизакор фан — катта химиянинг ҳам йирик марказларидан бирига айланяпти. Гавҳар водийнинг сахий бағрида гигант саноат корхоналари қад кўтармоқда. Шулардан бири — ернинг унумдорлигини оширишда алп деҳқонларимиз қўлида бамисоли олтин калит бўлиб хизмат қилувчи азотли ўғитлар ишлаб чиқарадиган заводдир. Фарғона кимёгарлари мўъжизакор фан меваларини етти йилликнинг олтинчи босқичидаёқ пахтакорларга туҳфа этган эдилар.

Орадан бир йил ўтар-ўтмас худди шундай қувватга эга бўлган яна бир паҳлавон корхона қуришни ҳаётнинг ўзи тақозо этди. Шонли партиямиз XXIII съездининг беш йиллик план юзасидан Директиваларида ана шу гигант корхонани қуриб тугаллаш вазифаси қўйилди.

Янги объектни барпо этиш 8-трестнинг 5-қурилиш бошқармаси бинокорлари ва бошқа бир қатор ташкилотлар коллективларининг зиммасига юклатилган. Иш ҳажмининг нақадар катталигини шундан ҳам билиш мумкинки, яхлит бир ўғит хазинасини вужудга келтириш учун юздан ортиқ йирик-йирик объектларни қуриш лозим бўлади. Уларнинг ҳар бирини тиклашнинг ўзи бир корхона қуриш билан тенг деган гап.

Қурувчиларнинг ижодий изланишига кенг йўл очиб берилганлиги ҳам яхши самара бермоқда. Масалан, бу йилги планда бирорта ҳам объектнинг фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмаган эди. Қурувчилар бу масалада ўз фикрларини баён қилишди: ахир, заводнинг биринчи навбат қурилишида аммиак корхонаси билан селитра цехининг ишлаб чиқариш қуввати азот кислотаси цехи қувватидан устун келиб, аммиакнинг бир қисми бошқа корхоналарга сотиляпти-ку, дейишди улар. Наҳотки, кислота цехига ҳеч бўлмаганда иккита қўшимча агрегат ўрнатиб, бу номувофиқликка чек қўйиш, шу тариқа неча минг тонналаб минерал ўғит ишлаб чиқариш мумкин бўлмаса?!

Уларнинг таклифи билан бу агрегатлар шу йилиёқ ўрнатилиб, ишга тушириладиган бўлди. Бундан ташқари, бошқармада ишни объектлар бўйича планлаштириш усули жорий этилди. Бунинг моҳияти шундаки, қурилишда иштирок этаётган ҳар бир бригада ва участка коллективига маълум объектлар бўйича конкрет топшириқ берилади. Планни муддатида ва сифатли бажарган коллективлар моддий жиҳатдан рағбатлантирилади. Бу эса меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш нормасини кўпайтириш имконини бераётир. Жумладан, Н. Яшин, А. Белоусов ўртоқлар бошқараётган комсомол-ёшлар бригадаларининг қурувчилари шу усулда ишлаб, апрель ойида планда белгиланганидан 7 минг сўмлик кўп ишни қўлдан чиқардилар ва шунга яраша қўшимча ҳақ олдилар. Ўтган тўрт ой ичида 5-қурилиш бошқармаси ишчиларига берилган устама мукофот 5,5 минг сўмдан ошиб кетди.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш йўлига аста-секин ўтиш, социалистик мусобақани авж олдириш ва қурувчилар моддий манфаатдорлигини ошириш иш суръатини кучайтиришга олиб келяпти. Беш йилликнинг дастлабки ойларида белгиланган режалар кўнгилдагидек рўёбга чиқмоқда. Ҳозироқ аммиак корхонаси, электр подстанциясининг машина зали ва конверсия цехида қурилиш ишлари тамомланди.

— Коллективимиз ускуна ва металл конструкцияларни монтаж қилишга жой тайёрлаб беряпти, — дейди 5-қурилиш бошқармасининг бошлиғи ёш коммунист Л. А. Аппазов, — цех пойдеворларини барпо этяпмиз, лотоклар, колонналар ўрнатмоқдамиз. Кўриниб турибдики, буларнинг ҳаммаси бетон билан битади. Лекин Фарғонадаги 3-темир-бетон буюмлари заводи эҳтиёжимизни қондиролмаяпти. Иш манфаати ҳозир бизга келтирилаётган бетонни икки ҳисса оширишни талаб қилади.

Темир-бетон буюмлари заводидагилар қурувчилар талабини бажонидил ижро этишга тарафдорлар. Лекин бутун гап шундаки, республика Қурилиш министрлиги ва «Главстройиндустрия» бошқармаси ҳар бир қурилишга маълум муддатларда бир меъёрда бетон ажратиш йиллик лимити тузган эканлар. «Қатъий план» тарафдорлари қурилиш бошқармасининг иккинчи ярим йиллик ҳисобидан кўпроқ бетон ажратиб бериш ҳақидаги илтимосини натижасиз қолдиришибди. Натижада бетон йўқлигидан қурувчилар барча имконият бўла туриб монтаж ташкилотларига зарур иш майдони тайёрлаб бера олмаётирлар.

Гигант корхона қурилишидаги ана шу ва бошқа камчиликлар тезда тугатилиши лозим. Бунинг учун эса областнинг алоқадор ташкилотлари ва республика Қурилиш министрлиги конкрет тадбир ва чоралар кўришлари, зарбдор қурилишда зарбдор суръатлар бўлишини таъминлашлари зарур.

А. НАБИХУЖАЕВ,
М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ВАГОНЛАРГА «ЯШИЛ ЙЎЛ»

Куни кеча Шумилов станциясига навбатдаги оғир юкли составлардан бири келди. Тошкентнинг асосий темир йўл дарвозаси бўлиб қолган бу станция айни кунларда суткасига 24 та ана шундай составни қабул қилиб олаётир. Лекин ҳозирги поезд платформаларида қурилиш материаллари ёхуд бошқа хил ускуналар эмас, неча ўнлаб янги автомашиналар ярқираб турарди.

— Уттизта вагонга жойлаштирилган бу автомашиналарни, — дея изоҳ беради станция бошлиғи С. Тўрахонов, — горькийлик автомобилсозлар юборишган. Бу машиналар бугун-эрта янгидан қурилаётган Тошкент йўлларида ўз хизматини ўташга киришади.

Шу пайт радиодан манёвр диспетчери ўртоқ Жўраевнинг овози эшитилди. У мазкур состав Собир Раҳимов номидаги станцияга йўл олиши лозимлигини таъкидлади.

Шумилов темир йўл станциясида шу кунларда ҳаёт қайнамоқда. Станция ходимлари Шарқий Сибирь ва Свердловскдан ёғоч, тахта, йиғма уй деталлари, Челябинск ва бошқа саноат шаҳарларидан кучли бульдозер ва скреперлар ортиб келаётган оғир составларни вақтида қабул қилиб олишиб, шаҳарнинг Собир Раҳимов, Қизилтўқимачи, Тошкент станцияларига оператив равишда жўнатишга муваффақ бўлаётирлар.

Бу ерга қурилиш материаллари ортилган составлар соат сайин келиб турибди. Уларда тайёр уйлар ҳам, шифер ва цемент ҳам, темир йўл излари ва шпаллар ҳам бор. Хуллас, қардошларимиз ёрдами «яшил йўл» бўйлаб шаҳримизга тўхтовсиз келиб турибди.

Станцияда ҳозир иш одатдагидан уч баравар кўпайиб кетди. Лекин ҳар бир ходим ўз вазифасини тез ва аниқ бажаришга интилмоқда. Станция навбатчиси Ишченкодан тортиб — манёвр диспетчери Ҳайитмуҳаммедовгача, стрелкачи Ойкинадан тортиб — поезд тузувчи Ашраповгача, ҳамма-ҳамманинг диққат эътибори тез ва унумли ишлашга, шаҳримиз учун зарур юкларни манзилга тезроқ етказиб беришга қаратилган.

О. ҲАКИМОВ.

МОСКВАЛИК САНЪАТКОРЛАР ҚУРУВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Тошкентда ўз гастролларини зўр муваффақият билан ўтказаётган Москва Давлат оперетта театрининг бир группа санъаткорлари Чилонзор қурувчилари меҳмони бўлишди. Юк машинасининг кузовида очиқ саҳна ташкил этилди. Пианино ва микрофонлар ўрнатилди.

Театр директори В. П. Ефремов Тошкентда ўтаётган ўз гастроллари ҳақида гапирди:

— Театримиз ижодий коллективи Ўзбекистон пойтахтига учинчи марта келди. Бу йилги гастролимиз алоҳида эсда қоладиган пайтга тўғри келди, — дейди Виктор Павлович. — Гарчи зилзила натижасида анча қийинчиликларни бошидан кечирган бўлса ҳам Тошкент халқининг руҳи тетик. Улар бизнинг томошаларимизни жондилдан кўрмоқдалар. Бунга жавобан биз ҳам бутун куч ва маҳоратимизни сарф этиб, сизга яхши кайфият бахш этишга тайёрмиз.

Концерт бошланди. РСФСРда хизмат кўрсатган артистка Нона Куралесина микрофон ёнига келади. У «Сильва», «Марица» опереттaларидан ариялар ижро этди. Солистлардан Э. Попкова, Г. Бистрих, Л. Соколов ва Э. Соболевларнинг опереттaлардан ижро этган рақслари қарсаклар билан кутиб олинди. Театрнинг етакчи артистлари З. Иванова ва Г. Гринерлар ҳам классик асарлардан дуэтлар айтишди.

Артистка Людмила Шахова билан РСФСРда хизмат кўрсатган артист Николай Каширскийларнинг санъатидан томошабинлар мамнун. Улар «Марица» ҳамда «Граф Люксембург» опереттaларидан парчалар ижро этганларида томошабинлар гулдасталар тақдим этдилар. Шунингдек, москвалик санъаткорлардан — РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Ю. Савельев, А. Феона ва артист Е. Ронскийлар томонидан бажарилган «Холопка» опереттасидан кўриниш ҳам яхши таассурот қолдирди.

Концерт охирида 153- қурилиш тресги касаба союзи комитетининг раиси И. П. Пелепец москвалик санъаткорларни қизғин табриклади, уларга ижодий муваффақиятлар тилади.

А. ЮСУПОВ.

Суратда: РСФСРда хизмат кўрсатган артист Нона Куралесина қўшиқ ижро этмоқда.
Л. Глауберзон фотоси.

МУШУК ЧИҚДИ...

(ҲАЖВИЯ)

Шом. Катта онла жамул-жам. Кампир гилам устида ўтириб, невараларининг кўйлагига тугма қадаяпти. Аҳмаджон ювиниб келиб, футболни томоша қилиш учун телевизорнинг олдига ўтирди. Болалари ҳам атрофида. Ошхонада келин гўшт қиймалаяпти. Атрофидан мушук айлангани-айланган.

Кампир тикишдан кўзини узиб, ўғлига:

— Ҳозир юракка ҳеч нарса сиғмаяпти, ўша, тилвизонингни пастроқ гапиртиргин, — деди.

Аҳмаджон телевизорнинг қулоғини бураб, яна жойига ўтирди.

— Бу зилзила пасайиб кетдими, болам, — сўради кампир.

— Ҳа, пасаймай қаерга борарди.

Шу пайт улар турган уйнинг юқори қаватида турувчи қўшнининг хотини айвонга чиқиб гилам қоқди. «Попп-попп» товуш эшитилиб, унинг шамолига ошхонанинг форточкаси очилиб кетди:

— Ваҳ, — туринглар, яна бошланди! — гўшт қиймалаётган хотин қўлларини артишга улгурмай, чопиб катта уйга ўтди. Икки боласининг қўлидан судраб, оёқ яланг ташқарига югурди. Унинг оёқ зарбидан пол ғичирлаб, уй ларзага келди. Орқасидан мушук ҳам эргашди. Кампир ҳовлиқиб ўрнидан турди. Юраги сустлашиб, кўз олди тинди. Деворга беҳол суянди. Аҳмаджон унга нашатир ҳидлатиб, қўлтиғидан суяб, секин ташқарига олиб чиқди.

Қўшнилар аллақачон хотинининг атрофини ўраб олиб, уни саволларга кўмиб ташлашган эди:

— Чиндан ҳам қимирладими? Мен юриб турганим учун сезмай қолибман.

— Ҳа, — деди хотин ҳамон ўзини босолмай ҳовлиқиб, — олдин гупиллаган овоз эшитилди. Сўнгра шамол форточкани очиб юбориб, ер остидан лак-лак суворий дукир-дукир от чоптириб ўтиб кетгандай бўлди.

— Рост, қўшни хотинлардан бири унинг гапини тасдиқлади. — Менинг ҳам юрагим безовталаниб, чап кўзим тўхтовсиз учаётган эди. Ўнг қулоғим ҳам сезгир бўлиб қолибди, қимирлаб турувди. — Шу пайт унинг кўзи мушукка тушди. — Мана, шу жонивор ҳам сезибди, чопиб чиқибди. Қани, уйга ҳайдангчи кирадими? Ер тинчиган-тинчимаганини шундан биламиз.

Мушукни шунча ҳайдашса ҳам у уй бекасининг ёнидан нари кетмади. Гоҳ оёғи орасига кирар, гоҳ қўлларини ҳидларди.

— Жонивор сезяпти. Ернинг қорни шишганмиш. Ўн баллиги энди бўлса керак.

Тонг отгунча кишилар мушукка, мушук кишиларга термулишиб ,ташқарида ўтириб чиқишди. Термосларга чой дамлаб чиқиб, дарахтлар ости, ариқ лабларида нонушта қилишгач, катталар—ишларига, болалар—мактаб, боғчаларига кетиша бошлади. Аҳмаджоннинг хотини ариқ лабига бориб, қўлларини совунлаб ювди. Унга эргашиб борган мушук хотиннинг қўлларини ҳидлаб кўрди-да, сўнг қип-қизил тилини чиқазиб, «қўлларини», бўйнини ялади. Думини гажак қилиб, эринчоқлик билан уйга кириб кетди. Қолган кишилар ҳам «хайрият, ер бир оз тинчибди» деб уйларига кирдилар. Кампир дарахт остида икки қўлини тиззасига тираб, шамоллаганидан бўлса керак, тез-тез йўталиб ўтирарди. Аҳмаджон раҳми келиб:

— Юринг энди, кирдик уйга,— деб онасининг қўлтиғидан ушлаб турғизмоқчи бўлди. Кампир:

— Шу балолардан эсон-омон қолганимизга худойи қилиб бермасанг, уйга кирмайман, — деб туриб олди.

Ишга кеч қолаётган Аҳмаджон кийиниш учун уйга кирганда ошхонада бир нарса тарақлаб кетди. Мушук кечадан буён ҳидини олиб, ўзини ея олмай юрган қийма гўштни роса «худойи» қилаётган экан.

— Пишт, ҳа ўлгур!

Мушук лип этиб столнинг остига кириб, гўштни пойлаб ётди. Лекин ташқарига чиқмади. Катта уйдан куйган бўёқнинг тахир ҳиди димоққа урилди. Аҳмаджон кеча ҳовлиқиб, телевизорни ҳам ўчирмаган экан. Лампочкалари куйиб кетибди. Хайрият ёнғин чиқмабди! Приёмникнинг қулоғини бураб, «сўнгги ахборот»ни тинглади. Шаҳар осойишта, Тошкент сейсмик станцияси бу кечаси бирорта қимирлашни ҳам рўйхатга олмаган, фақат тонгда икки балл тебраниш бўлиб, уни ҳеч ким сезмаган экан.

Аҳмаджон ваҳимачиларга қўшилиб кетганидан ўзи хижил бўлди: Зилзила ёмон. У эски уйларнинг бир-икки ғиштини қўпориб, шувоғини ёради. Лекин ҳаммасидан ваҳима офат экан, у шундай пухта, мукаммал аъзо—юракни ҳам ёриб юборар экан!

Шу-шу ҳовлимиздаги бирор бола мушукни эшик олдида кўриб қолиб:

— Мушук чиқди, — деса ҳамма бирданига эшикка отилиб чиқади. Шундан кейин товуқлар қақилламай нима қақилласин, итлар вовилламай нима вовилласин, эшиклар зарб билан очилиб-ёпилиб, уйлар ларзон емай, нима ларзон есин. Уларнинг ваҳимасидан бутун шаҳар оёққа қалқади:

— Ҳа, нима гап?

— Мушукхон ташқарига чиқибдилар!

Самар НУРОВ.

ТОШКЕНТЛИКЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

«Узлесстройторг»нинг ёғоч савдоси базаларида уй деталлари комплектлари, тахта ва ёғочлар, дераза ойнаси, цемент, оҳак, шифер ва бошқа бинокорлик материаллари сотила бошлаганлиги тўғрисида газетада хабар берилган эди. «Совет Ўзбекистони» мухбири ана шу масалани изоҳлаб беришни «Узлесстройторг» старший товароведи В. ХВАНдан илтимос қилди.

— Тошкентдаги зилзиладан бошпанасиз қолган оилаларга, —деди В. Хван, — бутун мамлакат ёрдам қўлини чўзяпти. Биргина рақамни мисолга келтирсак масала равшанлашади: Москва қўшимча равишда 18 минг кубометр тахта жўнатди. Свердловск шаҳридан дастлабки «М-3» типидаги уй деталлари комплектларини олдик. Яқин кунлар ичида яна 400 комплект уй деталларини оламиз. Июнь ва июль ойларида эса ана шу хилдаги уйлардан 188 таси келади.

Аҳолига шифер сотиш ҳам яхши йўлга қўйилди. Кейинги тўрт кун ичида биргина Салор савдо базаси аҳолига 4 минг дона шифер сотди. Ҳозир базада сотишга мўлжалланган 10 минг дона шифер турибди. Турли хил бўёқлар, цемент, оҳак ва бошқа қурилиш материаллари зилзиладан зарар кўрган оилаларга сотилиш учун тайёр қилиб қўйилди. Магазин ва савдо базаларимизга марҳамат қилинг, истаган нарсангизни топиб беришга ҳаракат қиламиз.

Яқин кунлар ичида бошқа шаҳарлардан ҳам аҳолига сотиш учун қурилиш материаллари келади. Қурилиш материаллари зарур бўлиб қолса Шота Руставели кўчасидаги 93 уйга, Рисовая кўчасидаги 2-тупик, 9-уйга, Металлист кўчасидаги 100-уйга жойлашган базаларга ҳамда Салор савдо базасига мурожаат қилишингиз мумкин.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Икки қутб** (болалар учун мультфильм). 17.15 — **Телевизион янгиликлар.**

Ўзбек тилида: 17.25 — **Олтин қўллар,** 18.25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 18.35 — **Совет киноси,** 18.45 — **Бахтга аралашма** (кинокомедия).

Ўзбек тилида: 19.55 — **Ўзбек лирик музикаси.**

20.55 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/V да **Фауст,** 22/V да кундуз **Севилья сартароши,** кечқурун **Мирандолина.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
(кишки бино)
21, 22 майда
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Максим Каримов асари

Қалам қошлигим

2 пардали музикали лирик драматик поэма.

Сайфи Жалил музикаси.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР Халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроев,** дирижёр — **Қувонч Усмонов,** рассом— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. А. Визель,** балетмейстер — **Н. Турсунов,** хормейстер — **Б. Умиджонов,** концертмейстер — **А. Б. Малина,** режиссёр ассистенти **Р. Муҳиддинова.**

Билетлар сотилмоқда.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 31 май кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академияси президиумининг (катта конференц-зал фойеси)

С. Аҳметов—филология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Қорақалпоқ совет поэзиясининг ривожланиш йўллари» деган темада.

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 31 май кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети механика-математика факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 32-уй, 163-аудитория) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Э. Т. Каграмонова: «Фазо эластик система асосининг горизонтал силжиши натижасида келиб чиқадиган тебранишни текшириш» деган темада.

Т. И. Коган: «Чизиқсиз алгебра ва трансцендент тенгламалар системасини ечишнинг тақрибий методи» деган темада.

1966 йил 31 май кундуз соат 12 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети география факультетининг илмий совети мажлисида (Ленинград кўчаси, 19-уй, 111-аудитория) география фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Қ. Абирқулов: «Самарқанд ва Бухоро областларида яйлов чорвачилигининг ҳозирги аҳволи ва ривожлантириш масалалари» деган темада.

Г. Р. Асанов: «Наманган группа районларининг аҳолиси ва қишлоқ аҳоли пунктлари» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

наборшчилар, печатниклар, линотипчилар, токарлар, слесарлар, газоэлектросварқачи, электромонтёрлар, қоғоз қирқувчи, приёмщиклар, ёрдамчи ишчилар, юкчилар, шоферлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қаватда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ҚУЁШНИ КУЗАТИБ...

Қора ойнак орқали осмонга тикилган киши кеча Тошкентда маҳаллий вақт билан соат 15 дан 37 минут ўтганда Қуёшнинг бир чети аста-секин қорая бошлаганини кўрди. Шундан кейин қора доғ кўпайиб-кўпайиб, Қуёшнинг бетини борган сари тута бошлади. Табиатда жуда кам учрайдиган бу ҳодиса ҳақида кенгроқ гапириб беришни илтимос қилиб, мухбиримиз У. Усмонов Тошкент астрономик обсерваториясининг илмий лаборатория бошлиғи, физика-математика фанлари кандидати Абдусалом Латиповга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Қуёш ва Ой тутилишини кишилар илмий жиҳатдан қачондан ўргана бошлаганлар?

— Қадимда Ой ва Қуёш тутилишининг табиатини тушунмаган кишилар бу ҳодисани илоҳий куч билан боғлиқ нарса деб билганлар.

Астрономия фани эса бу ҳодисани аллақачоноқ илмий жиҳатдан мукаммал ҳал қилиб берган. Бундан бир неча юз йил аввал содир бўлган ва бундан кейин ҳам бўладиган Ой ва Қуёш тутилишларини ҳам ҳозир айтиб бериш мумкин.

— Неча бўлиб ўтган Қуёш тутилишида қандай илмий кузатишлар олиб борилди?

— Аввало, шуни айтиш керакки, Қуёш ва Ой тутилиши ҳодисаси коинотдаги уч жисм: Қуёш, Ер, Ойнинг ўзаро вазиятига боғлиқ. Бу галги Қуёш тутилиши ҳам бундан бир неча йил илгари ҳисоблаб чиқилган, астрономларга маълум ҳодиса эди. Бу Қуёш тутилишининг аввалгилардан фарқи — унинг ҳалқасимон тутилиш эканлигидадир. Тошкентда ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида қисман тутилиш ҳодисаси рўй берди. Қозоғистоннинг баъзи жойларида эса ҳалқасимон тутилиш кузатилди. Қисман тутилиш шундан иборатки, бунда Қуёшнинг бизга кўринган диски бутунлай қораймайди, маълум қисмигина Ой билан тўсилади. Кеча Тошкентда кузатилган Қуёш тутилиши вақтида ҳам Қуёш дискининг 82 проценти вақтинча ўз нурларини Ерга сочмай турди. Бу ҳодиса 2 соату 40 минут давом этди.

Камдан кам учрайдиган бундай тутилишларни кузатиш астрономлар учун баъзи масалаларни ечишда энг қулай вақт ҳисобланади. Масалан, Қуёшнинг тўла тутилишини кузатиш — Қуёш атмосферасининг ташқи қатламлари бўлган Қуёш тожини ўрганишда катта аҳамиятга эга бўлса, қисман тутилишни кузатиш эса — Ернинг табиий йўлдоши Ойнинг Ер атрофидаги ҳаракатига тегишли назарияни амалий томондан текширади, бойитади. Умуман айтганда Қуёш ва Ой тутилишларини кузатиш уларнинг табиатига ва Ердаги атмосфера қатламларидаги ҳолатларига тегишли яна бир мунча вазифаларни бажаришга имкон беради.

Тошкент обсерваториясининг бир группа астрономлари Қуёшнинг ҳалқасимон тутилиши ҳодисасини кузатиш учун энг қулай зона — Балхаш кўли яқинига жўнаб кетганлар. Иккинчи бир группа эса Тошкент астрономик обсерваториясидаги телескоплар ёрдамида қисман тутилишни кузатдилар. Ҳозир олинган материаллар илмий жиҳатдан ишлаб чиқилмоқда. Хуллас, бу ҳодисани кузатиш, текшириш билан коинот ҳақидаги билимларимиз янада ортади, бойийди.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ВАҲШИЁНА ЎҒИРЛИК

ТУРК ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДАН

Туркияда тарихий ёдгорликларни ваҳшийларча ўғирлаш доимий масалликка айланиб қолаётганлиги олимларда катта ташвиш туғдирмоқда. Газеталарнинг тан олишича, Византия ва Хетт маданиятининг кўпгина қимматли ёдгорликлари шахсий коллекцияларга ўтиб кетди. Бу ёдгорликларни асосан чет элликлар, биринчи навбатда, АҚШ ҳарбий хизматчилари талаб кетмоқдалар.

Америка ҳарбий хизматчилари территориал даҳлсизлик ва маҳаллий қонунларга асосан суд қилинмаслик ҳуқуқларидан фойдаланиб, чайқовчиликни авж олдириб юбордилар. Улар чайнама резинка ва сигаретадан тортиб, транзистор приёмниклар ва холодильникларгача, АҚШдан келган молларни қиммат баҳога пуллаб, катта фойда олмоқдалар.

Бу товарлар турк таможнясидан ўтмай, океаннинг нариги томонидан тўғри ҳарбий хизматчилар магазинига тушади. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина АҚШ дан 9,5 миллион долларлик ана шундай товар келтирилди. Бу товарларнинг кўпчилик қисми чайқов бозорига чиқди. Корчалонлар ана шу товарлардан тушган пулга миллий санъат асарларини сотиб олмоқдалар. Бундай «фаолият» учун ажойиб шароит яратиб қўйилган: АҚШ ҳарбий-дала почтаси ҳар қандай посилкаларни тегишли турк маъмурларига кўрсатмасдан, ҳаво йўли орқали океаннинг нариги томонига элтиб бериш кафиллигини олади.

«Миллият» газетасининг хабар қилишича, январда тегишли турк органлари Чигли (Измир яқинида) авиабазасида иш кўраётган учувчи-контрабандистлар Боб Уолкер, Креди Кордон ва Жеральд Жоунсни тартибга чақиришга уриниб кўрганлар, лекин бу фойда бермади. Бунинг устига фақат учувчиларгина эмас, балки Америка базаларидаги ҳарбий бошлиқлар ҳам бундай ишлар билан шуғулланаётганлиги маълум бўлиб қолди. Шу тариқа Америка ҳарбийлари Туркия ва Греция қадимий санъатининг бебаҳо асарларини, нодир гиламлар ва бошқа буюмларни самолётларда ўғринча АҚШга юбормоқдалар.

А. КИРИЛЛОВ,
(АПН).

«ЖОНИМИЗ ЎЗИМИЗГА КЕРАК»

«Армияга чақирилиш ҳақидаги повесткалар ёндирилсинми ёки вьетнамлик ёндирилсинми?». «Қайси бири ёмон — повесткани ёндиришми ёки чақалоқни ёндиришми?».

Вьетнамга урушга боришдан бош тортиб, чақириқ повесткаларини йиртиб ташлаган икки австралиялик йигит устидан ўтказилган суд куни Сидней кўчаларида ана шундай сўзлар ёзилган плакатлар пайдо бўлди.

Айбланувчилар таниқли австралия ёзувчиси, парламентнинг собиқ аъзоси Лесли Хэйлоннинг ўғли Вэйн Хэйлон ва 20 яшар Робин Мельроузлардир. Федерал суд биноси олдида уларни жуда кўп намойишчилар кутиб олди. Намойишчилар Хэйлон билан Мельроузни табрик хитоблари билан қаршиладилар. Армияга чақирилиш ёшидаги яна бир йигит — Пэдди Доусон ҳам айбланувчилар билан бирдамлик нишонаси сифатида ҳамманинг олдида ўз повесткасини куйдириб юборди.

Сўнгги вақтда Австралияда чақириқ повесткаларини куйдириб юбориш тез-тез учрайдиган воқеа бўлиб қолди. Мельбурнда чиқадиган профсоюз бюллетенларидан бири ҳукуматга киноя билан куймайдиган қоғозда повестка чиқаришни таклиф қилди.

Хольт ҳукумати Вьетнамдаги урушга қарши ҳаракат қатнашчиларига «давлатга хиёнат» ва «ҳукуматга қарши пропаганда» қилишда айблаш билан дўқ қилмоқда.

Вэйн Хэйлон билан Робин Мельроуз «бутун қонун кучи билан» айбланмоқда. Шу билан бир вақтда «Трибюн» газетасининг ёзишича, Австралиянинг Вьетнамдаги қўшинлари майори «шафқатсизлиги жиҳатидан мисли кўрилмаган жиноят қилган» Питер Теддер озодликда юрибди. Унинг жинояти қуйидагича.

Матбуотда «Бу фаросатсиз уруш» деган сарлавҳа остида Теддер қўл остида хизмат қилган аскар Питер О'Нейлнинг хати босилиб чиқди. Бу хатда Вьетнам халқига қарши олиб борилаётган уруш қаттиқ қораланади. Шундан сўнг О'Нейлни «Командирга бўйсунмасликда» айбладилар. Кейин майор Теддер буйруғи билан уни бомба портлаши натижасида ҳосил бўлган чуқурга қоқилган қозиққа боғлаб қўйдилар. О'Нейл тропик қуёши остида кечгача шу ерда боғлиқ турди. Кечаси ҳушдан кетган, қўл-оёғи боғлиқ солдатни замбилга солиб олиб кетганлар...

Австралия йигитлари Вьетнамдаги агрессияга қарши тобора кескинроқ норозилик билдирмоқдалар. Уларнинг норозилиги — соф виждонли кишиларни виждон азобига қўяётган шармандали урушда қатнашишдан онгли равишда бош тортишдир. Ўтган йили бош министрлик лавозимини эгаллаб турган вақтида Вьетнамдаги уруш учун йигитларни армияга чақириш тўғрисида буйруқ берган Роберт Мензис бир вақтлар урушда қатнашишдан бош тортиб «Менинг жоним ўзимга керак, урушда жонимдан ажралишни истамайман» деган экан. Лекин ўзи бош министрлик лавозимини эгаллагач, бошқаларни ўлимга юборган. Повесткаларни куйдириб юбораётган ёш австралияликлар ҳозирги бош министр Гарольд Хольтга Мензиснинг сўзлари билан «Жонимиз ўзимизга керак» деб айтишлари мумкин.

Руперт ЛОКВУД,
Австралия журналисти.
(А П Н).

Индира Гандининг матбуот конференциясида айтганлари

ДЕҲЛИ, 19 май. (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди бугун матбуот конференциясида гапириб, Ҳиндистон Тошкент Декларациясининг қарорларини амалга оширишни давом эттириш масаласида Покистон билан ҳар қандай даражада музокаралар олиб боришга тайёр, деди. «Энг муҳими шуки, деди у, бундай музокаралар натижали бўлиши керак». Тошкент Декларацияси қарорларининг бажарилиши, деди И. Ганди, Ҳиндистон учун ҳам, Покистон учун ҳам манфаатлидир. Шу сабабли, Ҳиндистон можарога ёки кескинликка олиб келиши мумкин бўлган ҳеч бир ҳаракат қилмоқчи эмас. Яқинда, деди Бош министр, Покистон раҳбарлари Ҳиндистон билан дўст бўлиб тинч яшаш керак, деб бир неча марта яна гапирдилар. Жумладан, деди И. Ганди, президент Аюбхон шундай гапларни айтди.

ГРЕЦИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ БАЁНОТИ

АФИНА, (ТАСС). Греция билан Туркия музокараларини бошлаб юборишга қарор қилдилар. Бу музокаралар вақтида Кипр масаласи ва ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилаш йўллари муҳокама қилинади, дейилади Греция ташқи ишлар министри И. Тумбаснинг бугун бу ерда эълон қилинган расмий баёнотида.

ВАТАНПАРВАРЛАР ҲУЖУМИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 май. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг йирик отрядлари Гуэ шаҳридан 90 километр чамаси шимолроқда жойлашган Сайгон қўшинларининг икки ҳарбий постига бугун ҳужум қилдилар. Ҳужум олдидан ҳар икки пункт миномётдан шиддат билан ўққа тутилди. Ассошиэйтед пресс агентлиги мухбирининг Гуэдан хабар беришича, икки соат давом этган жанг вақтида ҳарбий постларнинг гарнизонлари талай талафот кўрган.

ВАЗИЯТ КЕСКИНЛАШМОҚДА

ХАНОЙ, 19 май. (ТАСС). ТАСС мухбири Г. Кобелев хабар беради: ҳукумат қўшинларининг Данангнинг қўзғолончилар қўлида турган ибодатхона ва кварталларини эгаллаш учун иккинчи уриниши ҳам бугун барбод бўлди. Ҳукуматга қарши кучлар кеча шаҳарни аэропорт билан боғловчи кўприкнинг шарқий қисмини эгалладилар ва агар бош министр Кига содиқ бўлган қўшинлар кўприкдан ўтмоқчи бўлса, уни портлатиб юборамиз, деб дўқ қилдилар. Бироқ сўнгги хабарлар шундан далолат бермоқдаки, можарога Америка қўшинлари аралашган. Америка денгиз пиёда қўшинлари кўприк атрофини қуршаб олиб, уни барча вьетнамликлардан тозалашни талаб қилдилар.

Нгуен Као Кининг пиёда аскарлари ва парашютчилари танклар мададида ҳужум қилиб, Данангдаги ҳукуматга қарши кучлар тўпланган икки марказий ибодатхонани эгалламоқчи бўлганларида, будда бонзалари ҳукумат солдатларидан бирортаси ибодатхона территориясига кирса ҳам ўзларига ўт қўйиб ёндириб юборишга қасам ичдилар. Агентликлар ибодатхона учун бўлган отишмалар давомида, дастлабки маълумотларга қараганда, 10 киши ўлдирилганлиги ва 54 киши ярадор қилинганлигини хабар қиладилар. Ҳукумат қўшинлари ибодатхонани ўққа тутиб, бир оз вақт ўтгач чекинганлар ва юк машиналарига тушиб қайтиб кетганлар. Буддистлар ва уларни қўллаб-қувватлаётган бўлинмалар окоплар қазиб, ўз позицияларини мустаҳкамлай бошлади.

Иккинчи қўзғолончи шаҳар Гуэда умумий забастовка давом этмоқда. Жамоат транспорти бутунлай тўхтаб қолган. Студентлар контроль қилиб турган Гуэ радиосининг хабар қилишича, Гуэ—шаҳар аҳолисининг Нгуен Као Ки ҳарбий режимига қаршилик кўрсатишнинг асосий ўчоғига айланган ва ҳар томондан шаҳарга ҳукуматга қарши кучларнинг тарафдорлари келиб турибди. Олинган маълумотларга қараганда, ҳозирнинг ўзидаёқ Жанубий Вьетнамнинг бешта вилояти ҳукуматга қарши кучлар комитетига тўла ва қисман бўйсунмоқда.

Сайгонда ҳам ғалаёнлар тўхтамаётир.

Вьетнам жангчилари кундузи ҳам, тунда ҳам, ҳар қандай об-ҳаво шароитида Америка авиациясига қарши курашишни ўрганиб олдилар. Улар мақталган «Ф-105» ва тез учадиган «Фантома» самолётларини уриб туширмоқдалар. Суратда: Вьетнам Халқ Армияси ҳарбий ҳаво кучларининг учувчиси Фан Нгок Лан. У бир неча Америка самолётини уриб туширди.
ВИА — ТАСС фотоси.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт— В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37 604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32317. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249. В30250. В30251. В30252. В30253. В30254. В30255. В30256. В30257. В30258.